

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

IV. évfolyam 3. szám

<http://www.szikszi.hu/isk/gellert/>

1997. március

1848 március 15 - 1997 március 15.

Régi ünneplésekre emlékezem, gyermekkori ünneplésekre gondolok, amikor a közelmúlt március 15-iki ünnepségeit veszem szerbe-számba. Bizony, ez utóbbiakról, úgy érzem, hiányzik valami, egyfajta emelkedett ünnepélyes hangulat, hiányzik valaki, a történelem Mindenható Ura. Mikor még a Református Elemi Népiskola tanulója voltam Gyomán, a templomban ünnepeltünk együtt a közönséggel. Együtt volt a templom és az iskola. Ebben az iskolában neveltek arra bennünket, hogy a Hősök szobra előtt, ahol a 48-as őreghonvéd átadja fegyverét országvédő unokájának, fejet kell hajtani, mi több a főveget meg kell emelni, mert tisztelet jár ki emléküknék.

Az akkor még élő nagy időt megélt atyafiaktól hallottam, - legtöbbször könnybe lábadt szemmel elmondott - történeteket hősi csatákról, bujdosó honvédekről. Meg arról is, hogy az ő gyermekkorukban még „szabacssági tüzzel” is ünnepelték március 15-ikét. Az ünnep előestéjén utcatorkolatokban, kisebb tereken, a templom előtt nagy tüzeket gyújtottak és felidéztek a szabadságharc eseményeit.

Mi maradt az emlékekből, az emlékezésekből? A gyomai Kisréti temetőben van egy 48-as honvédsír, sírköve ledöntve. Az Öreg temetőben meg csak úgy kallódik a másik - néhai Kis Bálint rektoruramé - a „hullaház” romja előtt, rettentő nagy gazban.

Nagy gazban vagyunk mindenképpen.

Tudós Tiszteletes Dávidházi Bekes Sámuel, aki a gyomai reformátusoknak 1818-tól haláláig volt prédikátora, a következőket jegyezte le azokban a napokban: „1848-ik év Martiusa 26. napján tartott Tanítás Luk.8:13 az Alkotmányos szabadság innepélyes el 's befogadásakor. Előtte 2 nappal a' templom mellett fel olvasván az azt először üdvözölt Buda pest és Békés Megye iratai.” Lukács evang.8:13 „És kösziklán valók azok, akik, mikor hallják, örömmel veszik az igét; de ezeknek nincs gyökerük, akik egy ideig hisznek, s a kísértés idején pedig elszakadnak.”

Nem tudjuk, nem tudhatjuk, hogyan s mit bontogatott ki az Ige magyarázatában Tiszteletes Prédikátor Dávidházi Sámuel, mint ahogy azt sem, mire tanította hallgatóságát 1849.május 6-ikán Isten Igéjéből. Akkor azt jegyezte fel: „Tartatott a' Magyar Ország függetlenségének Innepélye Templomban, a rendes Lelkipásztor tartván' Zsolt 34;4-5. „Dicsőítsétek velem az Urat, és magasztaljuk együtt az Ó nevé! Megkerestem az Urat és meghallgatott engem, és minden félelemtől kimentett engem.”

Gondolataimat tovább folytatva, alapul vettem a boldog emlékezetű püspökünk, Ravasz László egyik kis írását(*) és e

gondolatokkal szállok haza Gyomaendrődre.

„És mikor közeledett, látván a várost, síra azon” (Lk.19;41) Jézusnak különösen fájt szülőföldje hitetlensége, hiszen nagyon szerette azt, mert az a föld az ő hazája volt. Nagy érzés lehet az, könnyekre bírta a „Nagy Szenvedőt”, aki könnyek nélkül vitte a Golgotára az egész világ bűneit. Övé volt az örökkévalóság, bírt az egész földdel, és mégis fájón drága volt neki egy parányi föld... Kicsiny ez a haza, abban

keményszívű és megvetett nép, idegen a nyelve, s mégis könnye hullt e haza földjére, felette szállt fájdalom, mint kiterjesztett szárny, féltőn letakarta.

Nekem is van hazám, nekünk is van hazánk, parányi folt a „kék bolygón”. Elhagyatott, kemény szívű, ezer hibával megvert nép az én népem, mégis szeretem. Szégyenét vállalom, kálváriáját magamra veszem. Nyelvünket csak egy tenyérynői helyen beszéljük. Álmaimban, emlékeimben, lelkemben ez a nyelv zenél. Istennel ezen a nyelven társalgok, s minden áldott nap könyörögve kérem az Urat, majd magyar zsolttárok zengjenek koporsóm felett (ha lehet). Figyeljünk az Úr igéjére! Ha nem figyelünk, hazánk sem lesz és vége van nemzetünknek is. Volt már ilyen sok esemény a népek történetében. Más magyarság, új magyarság, lelki magyarság támadjon! Ha ez a nép újra hívó néppé lesz, ha meghódol Isten akaratának és örök szövetségét megtartja, új élet, új föld következik el. Immáron megmaradásunk a tét! Így emlékezzünk, amikor ünnepeljük március 15-ikét. Kezdődjön hát el ez a nagy belső megújulás. Vigyük magunkkal azokat, akik hozzánk tartoznak, a családokat, a híveket, barátainkat. Hívó nép kell, akinek Krisztus a királya, egy nyelv amely Istent magasztalja és Róla beszél. Nagyidejű kicsiny nép ez a magyar, „...akinek végbemegy a tékozló fiú csodája: elveszett és megtaláltatott; meghalt és feltámadott...”

(* A Haza In. Dr. Ravasz László: Hazafelé...Bp.1990.369-373 old.)

CS. SZABÓ ISTVÁN

Önnök joga van tudni...

NYILATKOZAT

1997. február 7-én megkezdődött a Kereszténydemokrata Néppárt Barankovics Platformjának megalakítása a Párt Alapszabálya 4. §-ának (6.) bekezdése alapján. A Platform célja, a kereszténydemokrácia eszmeiségének megvalósítása. Ezen belül a Párt egységének helyreállítása, hogy a párt tagságának erejét növelje. További célja, a Párt önállóságának megőrzése mellett az ellenzékben vezető szerep betöltése. A Barankovics Platform megalakítására az Alapszabály 1. §-nak (2.) bekezdése kötelez bennünket, mert kimondja, hogy az 1944-ben megalakult, de az idegen zsarnokság miatt működését 1949. februárjában itthon felfüggesztő Demokrata Néppárt (DNP) alakult újjá. A KDNP-nek működésében a DNP hagyományait kell követnie. Ezt az Alapszabály is előírja:

"A KDNP tagsága nyitott a nemzet minden rétege előtt." Tiszteletben tartja az emberek személyi méltóságát, elutasítja az önkény minden formáját. A szubsidiaritás elve alapján a felsőbb vezetés nem avatkozhat be a kisebb közösségek munkájába, döntéseibe.

Barankovics írta: "Demokráciát csak demokratikus eszközökkel lehet megvalósítani." A kereszténydemokrácia is csak saját eszményeinek gyakorlatba való átültetésével életképes.

Pártunk jelenlegi vezetésében az említett elvek gyakorlata egyre fakul, és erősödik a kizsárolás politikája. Egymás segítségét, az üldözés, vádaskodás váltja fel, és a barátság helyére izzó gyűlölet lépett. A Kereszténydemokrácia szinte eltűnt, önkény lett úrrá a pártban.

Ennek következtében - a közvélemény-kutatók adatok szerint - pártunk támogatottsága vészesen csökken. Jelenleg az 1994-es választásokon elért 7%-nak már csak a fele van meg. Ezzel lehetetlenné válik, hogy az ellenzék vezető ereje legyünk. Sőt, a látszat szerint a kiscsapatok durván beavatkozva belügyeinkbe, úgy kezelik pártunkat mintha alvállalatuk lenne. Ez ellen az elmúlt két év vezetősége sohasem tiltakozott.

A jelenlegi vezetésnek az az elhatározása, hogy az un. Választmány Ülést ismét február 15-re összehívta, a józanság hiányára mutat. A Fővárosi Bíróság a december 14-15-iki úgynevezett Országos Választmány Összehívását és határozatait érvénytelennek nyilvánította. Ha ez még nem is jogerős döntés, szem előtt kell tartani. Minden további OV ülést a jogerős bírói döntés utánra kell halasztani. Amennyiben a másodfokú bíróság az eredeti ítéletet helybenhagyja, súlyos etikai és anyagi felelősség áll elő.

Mindezek alapján arra kérünk minden tisztségviselőt és tagot:

- vegyék tudomásul, hogy senkinek nincs joga a nagy múltú 1989-ben újjá alakult DNP - KDNP hagyományait megtörni, Alapszabályban lefektetett előírásait megszegni
- a KDNP senkinek sem magántulajdona, hanem félévszázados közös munka gyümölcse.

- nem személyekhez kötődik, hanem eszmékhez
- mindenki tegyen meg a maga helyén mindent az egység létrehozására, állítsa félre a rendbontókat, gyűlölködőket, rágalmazókat
- dolgozzunk a KDNP egységéért, hogy párt az ellenzék vezető ereje, és ne a másik párt kiszolgálója legyen.

A Barankovics Platform létrehozói kérik, hogy aki ezekkel a célokkal egyetért, közölje ezt az alábbi címen:

KDNP Barankovics Platform
1358. Budapest.
Széchenyi rakpart 19.

Budapest, 1997. február 10.

Lépünk, még nem késő!

Keresztes Sándor
A KDNP tiszteletbeli elnöke
Országgyűlési képviselő

Dr. Varga László
Országgyűlési képviselő

100 éves a hunyai templom II.

Erre a szép évfordulóra emlékezve viszszeranézunk a múltba, az endrődi plébánia Historia Domusából idézzük az idevonatkozó részeket, a korabeli helyesírás szerint.

1897.

„Julius 25. A tanyai templom tornyára keresztfelhúzás.

Szeptember 26. vasárnap. A tanyai templom megáldása. Jelen voltak: Spett Gyomáról, Dunay Szentandrásról, Szirmay Szarvasról, Bedák Kondorosról, és egy káplán, és igen nagy számú népesség. A szentbeszédet a templom melletti téren tartotta, és a megáldást püspöki felhatalmazással végezte a prep.-plébános. A külső és belső munka még nem volt teljesen kész. Megvolt: az oltár, mely az irgalmasnének kápolnájából maradt teljes felszereléssel; ciborium, monstrancia, egy kehely, több ruha, kis öröklámpa, thuribulum ugyanonnan; harang még csak az, mely az iskola előtt állott; fúszharmonium Pajkr Rudolf könggrázi gyárából 150 forintot hozatva, mely összegből 40 forint előre fizetve, a többi pedig (110 ft) 6 ft részletekben 18 hónap alatt, tehát 1899 áprilisig bezárólag, törlesztendő.

Október. Hunya József kőkeresztje tanyája mellől a tanyai templom mellé hozatott s ez alkalommal az ipartörkéjéből kiutalványozott 45 ft 15 kr költséggel kijavított.

A tanyai templomra december végéig befolyt 6783 ft. Ebben: Schiefner ajándéka építésre 1000, felszerelésre 500 = 1500 ft, - egyházmegyei alpból segély 400 ft,- Fülöp Mátyás, István, János és Pál adománya oltárképre 200 ft, - ifj. Kalmár György ajándéka a kisebbik harangra 60 ft, - Julis János ajándéka 500 ft, - a püspök által a kálvária pénztárából 5%-ra kiutalt 2400 ft kölcsönből 1970 ft (mert 430 ft biztosítási összegül visszatartva csak jövő szeptemberben fog kiadatni), - a tak. pénztárból kölcsön véve 300 ftm - a többi a hívek ajánlata. Kiadások: Árvai vállalkozónak 4827 f 08 kr - Vinkovics bádogosnak a torony bádogfedeléért 144 ftm - Szabó Imrének a szentély kifestéséért 25 ft, - Fekécs asztalosnak padok átalakítása, gyóntatószék, ruhaszekrény, kredencszekrény sat. 84 f 50, - Hönig Frigyes aradi harangöntőnek egy 107 kgmmos (171 fr 20 kr) ls egy 34,03 kgmmos (54 fr 88) harangnak 1 f 60 kr-ával számított 226 f 08 árából törlesztés 100 ft, - egy csillár- és zsinórért 31 f 50, - haranglábakért 16 f 95, - a tanyai építőbizottság kiadása építési anyagokért 328 f 24. Ezenfölül vettünk: 1) a templom körül osztogatott házhelyekből Hunya Józseftől 500 négyszöglet iskolateleknak á 50 kr = 250 Ftért, ebből törlesztés 100 ft; - 2) temetőnek 1000 négyszöglet 200 ft kedvezményes áron, ebből is törlesztés 100 ft. A többi téglaegetésre s egyéb apróbb költsékezésre ment ki. A püspök 400 frint fentartási alapot is utalványozott, mely az egyházmegyei főpénztárban 1898 januártól 5% mellett kamatozik."

(folytatjuk)

* HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK *

KÖZÖSSÉGI HÁZ március HAVI PROGRAMJA

- 1-én 9 órától: Autóvezetői tanfolyam
 1-én 17 órától: Magányosok klubja batyus bálja
 3-án 18 órától: KDNP ülés
 5-én 17 órától: Nőnap ünnepség a magányosok klubjában
 7-én 18 órától: A Hit Gyülekezete rendezvénye
 8-án 9 órától: Autóvezetői tanfolyam
 8-án 9-től 11 óráig: Szemvizsgálat
 9-én 6-tól 19-óráig: Polgármester választás
 11-én 10-órától: Gyermekszínház, Árgyélus királyfi címmel
 12-én 17-órától: Cukorbeteg klubja
 13-án 9-től 16-óráig: Új ruha és cipővásár
 13-án 18 órától: Gazdakör nőnap ünnepsége
 15-én 9-órától: Autóvezetői tanfolyam
 15-én 18-órától: A Gazdakör vacsorája
 21-én 16-tól 22-óráig: A Rózsahegyi Kálmán Ált. Iskola Sportbálja
 29-én 17-órától: T E A H Á Z vendégünk: Mácsai Pál színművész (Az időpont a művész elfoglaltsága miatt változhat) (Belépő: 120.-Ft.)

A Közösségi Ház igény szerint, előzetes megbeszélés esetén, helyt ad családi rendezvényeknek terembér ellenében. T:386-917.

Lakodalom: 12.000.-Ft. Egyéb családi rendezvények: 3.000.-Ft.

Könyvbemutató Gyomaendrődön

Örömmel értesítjük kedves olvasóinkat, hogy Márton Gábor ny. tanár úr Rózsahegyi Kálmánról írott monográfiája a Xénia Könyvkiadó gondozásában rövidesen megjelenik. A könyv első bemutatójára, melyen a sajtó munkatársai is jelen lesznek, április elején kerül sor. (A végleges dátumról később adnak hírt a szervezők.) Olvasóink bizonyára ismerik és megszerették Márton Gábor által szerkesztett „In Memoriam” rovatunkban hónapról-hónapra megjelenő írásokat, melyekben a régmúlt időket felidézve, neves endrődi személyiségeket mutat be. Kérjük, kísérik figyelemmel a kultúrházakban (esetleg hirdeteményekben) megjelenő hirdetéseket, hogy minél többen részt vehessenek ezen a nem mindennapi könyvbemutatón.

„HA gondod van, gyere be, és mondd el, hogy mi a bajod.
HA nincs, meséld el, hogyan csinálod?!”

VÁROSI CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLAT

5502 GYOMAENDRŐD
Fő út 2.
Telefon: 66/386-230

FELHÍVÁS

A Gyomaendrődi Drogellenes Munkacsoport és a Vöröskereszt Területi Szervezete

IRODALMI PÁLYÁZATOT HIRDET

A pályázaton részt vehet minden gyomaendrődi lakos és itt tanuló diák, aki betöltötte a 10 életévét.

A pályázat témája: Káros szenvedélyek.

Műfaj: Szabadon választott (vers, novella, riport stb.)

Terjedelem: maximum 5 gépelt oldal

Beadási határidő: 1997. április 15.

A pályázatot a megadott határidőig a Városi Családsegítő Szolgálat vagy a Vöröskereszt Területi Szervezetének irodájában lehet beadni. (Mindkettő címe: Fő út 2.)

A pályázat jelíges, melyet fel kell tüntetni a pályaművön. Mellékelni kell még egy lezárt borítékban (melyre ráírta a jelíget) a pályázó nevét, címét és életkorát. A pályaműveket szakértő zsűri bírálja el, a legjobb pályázatokat korcsoportonként díjazzuk, és a pályázatokat a pályázó engedélyével megjelenítjük egy kiadványban.

Tisztelt gyomaendrődi polgárok! Amennyiben Önök hasznosnak találják pályázatunkat, kérjük anyagi támogatásukkal (pénz, vagy tárgyjutalom) segítsék munkánkat. Megfelelő feltételek mellett a támogatás közérdekű kötelezettségvállalás címén 30 % az SZJA adóból levonható. Magán és jogi személyek támogatását egyaránt várjuk!

Érdeklődni lehet PÁL JÁNOSNÉ-nál a Fő út 2. sz. alatt, vagy a 386-230-as telefonon.

MEGHÍVÓ

Értesítjük a gyomaendrődi polgárokat, kedves olvasóinkat, hogy a március 15-i ünnepségek programja a következő

Endrődön

9 órakor Szentmise a Szent Imre katolikus templomban, szentbeszédet mond: Iványi László plébános úr

9.45 órakor Ünnepélyes zászlófelvonás.

10 órakor a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola ünnepi műsora

10.30 órakor koszorúzás.

Gyomán

11 órakor Zászlófelvonás, majd ünnepi beszéd, elmondja Czibulka György alpolgármester

11.30 órakor az Ipari Szakmunkásképző Iskola ünnepi műsora.

12 órakor Koszorúzás.

SPORT

Sikeres felkészülés

Az Endrődi Barátság SE jól kihasználta a felkészülésre szánt időt. Úgy véljük, hogy Endrőd partnerei megfelelő erőt képviseltek. A lapzártáig beérkezett eredmények:

Kondoros ellen 7:1

Nagyszénás 12:1

Szarvas 4:1

Békésszentandrás ellen 3:2

További edző mérkőzések lesznek Mezőtúr, Békés, Gyula ellen.

A lehetséges legjobb csapatösszeállítás:

Halász, (Nagy S.), Tóth M.,

Karácsony, Sárosi, Hegedűs, Gubucz, Dinya Z., Nagy Márk, Molnár, Lipták, Janis, Brócsik, Czifrák és Illyés.

Bizakodunk Mester közeli felgyógyulásában és abban, hogy Balázs Zs. mielőbb visszanyeri harcképességét.

A fiatalok közül Tímár Albi, Farkas, Katona, és Csikós is számításba jöhetnek.

Reméljük, hogy csapatunk sok örömteli percet hoz, sok győztes mérkőzéssel örvendeztet meg bennünket. A második forduló méltó lesz az elsőhöz.

Hajrá Barátság!

MÁRTON GÁBOR

In memoriam

„Ha utolér az elűzhetetlen honvágy, fülemben mindig az endrődi harangok istencsérő szép szava kondul, melyre a vallomásos úrangyala három versével felel szívem.

Egytel, az áldott emlékü halottaink nyugalmáért, egytel, hogy szent szülőföldünknek adósai sohase maradjunk, az utolsóval, a harmadikkal, az utánunk jövőkéért, akikben valósuljanak meg álmaink, s épüljön-szépüljön tovább az idők végezetéig Endrőd!”

Timár Máté

Szabó Bálint, az endrődi ezermester (1891-1983)

A Szabó család a Borsod megyei Szihalomról indult. Dévaványán át, 1830 táján érkeztek Endrődre. Az egykor jómódú család elszegényedve, csupán jelentős birkanyáját térelve, bőséges legelőt keresve találta meg itt számítását. Az volt a reményük, hogy ismét fel tudnak kapaszkodni a szegény sorsból. A később szélmalom építő iparos (Bálint apja) elvette egy jómódú csizmadia leányát. Házasságukból bőséges, tizenegy gyermek áldása lett. Közülük Bálint a nyolcadiknak

született. Egyik öccse itt él városunkban, Sándor, aki most tölti be századik életévét. Valamennyi fiú mesterséget tanult. Egy leánytestvér, Mária férjével Amerikába vándorolt 1915-ben. Megőrzött levelei őszinte, fájó honvágyról tanúskodnak. '48-ban halt meg. Akkor már megvolt az első endrődi szélmalom. Így aztán az 1417-ben írásban Nagyváradon megörökített vízimalom után először a szárazmalomok öröltek. (egynek hiteles képe, községünk ügyes parasztfestője Uhrin Péter jóvoltából, ma is látható.) Ilyen malomból az 1800-as évek első felében 24 dolgozott nálunk.

A 11 gyermekekes előd szorgalma előbb a „Kúriában” földbirtokot szorgoskodott össze, majd elhatározta, hogy szélmalom épít.

Mivel a bírónak, az esküdteknek, jómódú gazdálkodóknak, s magának az egyháznak is volt szárazmalma, nem szívesen vették, hogy a szélmalom hódítson teret, mert az sok örleményt vesz el. Azonban a község lakói követelték az előjáráságon az építés engedélyezését. Sikerral járt a vállalkozás. A vezetés kikötötte, hogy ..."a helység szelétől ezer lépésre válasszon helyet a szélmalomnak. A malom helyéért évi 63 Ft 32 krajcárt köteles fizetni..."

A lakosok a téglaegetésben, fuvarozásban segítettek a terv megvalósításában.

Így is majdnem dugába dőlt a szándék, mert a Kossuth-bankó megbukása alaposan megrendítette a vállalkozót. A malom faanyagát tutajként szállították Erdélyből, az akkor még szabályozatlan, kanyargós Körösökön. A tető fedésére pedig azt a zsindelet használták, mely a község templomáról került le, amikor annak fedelét fémlapokkal cserélték fel.

1852-ben kezdte meg működését az első szélmalomunk.

Hamarosan 4 másik szélmalom is épült. A vitorla szélirányba fordítását később „BODON” alkalmazásával oldotta meg a találékony mester. 1876-ban a molnár lakása is megépült, mely ma is kényelmes, békés otthonul szolgál a leszármazottaknak. Persze, a molnárnak sok mindenhez kellett értenie: köművesség, bádoggosság, asztalosság, ácskodás, malomkő vágás...

Bálint, a nyolcadik gyermek, igen értelmes, jó eszű, találékony volt. Annak idején a polgári iskola két osztályát is elvégezte Mezőberényben, ami a század elején nem mindennapos dolog volt.

Katonáskodni Debrecenbe került, a második huszárezredhez. Az első világháborúban kezdettől fogva részt vett. 1916-ban az orosz fronton súlyosan megsebesült. Felgyógyulása után Sátoraljaújhelyen lakatos szakmát tanult. Képesítési igazolványai: molnár, dinamógép kezelő, lokomobil, gőzgép kezelő, kazánfűtő...Sőt 1920-ban gépkocsi vezetői jogosítványt is szerzett.

1920-ban kötött házasságot Timár Máriával. Négy gyermekük született.

A Hadirokkantak Országos Nemzeti Szövetsége országos választmányi tagja volt. A malmot megváltotta testvérétől. Folyamatosan valóságos mezőgazdasági gépparkot létesített. A használt gépeket javította és kezelte.

A világ eseményei mindvégig érdekelték. 1924-ben már volt detektoros rádiója. A harmincas években az egységes Európa szükségszerűségéről beszélt.

Petróleumlámpával fűtött keltetőgépet működtetett, s azt tojásforgató szerkezettel is felszerelte. Kézi forgatásos tejszeparátort is alkotott. 1930-as években az országos búzatermelő versenyen második helyezést ért el. 1940-ben a Simai-holtág mellett, Zuberec-zugban társaival rizstermelést honosított meg.

Szélmalomát később traktormeghajtásra alakította át. Sok családnak segített, az inséges, kenyérjegyves világban.

Különösen finom malélisztet (kukorica) készített, a távolabbi településekről is hozzá jártak ebben az ügyben.

Ernő és Irmát tanítóképzőben taníttatta. Fialább fia, Dezső lépett az apja nyomdokaiba, aki az 1950. évi mezőgazdasági kiállításon műtrágyaszóró konstrukciójáért aranyérmét nyert. Könyvének a tengeri négyzetes vetését is ő terjesztette el. Ernő fia gyomai gimnázium megszervezésében jelentős kulturális munkát végzett. Ötvenhatban a járási Nemzeti Bizottmány vezetője volt.

1952-ben elvették a szélmalomot, tönkre is tették, pedig a község egyik idegenforgalmi látnivalója volt. Még manapság is keresik a turisták, mert Magyarország útikönyvében, mint jelentős látnivaló szerepel.

A szülők a helyi hatalmaskodók elől Csorvársra menekültek, az egyik tanyai iskolánál tanító lányukhoz.

Szabó Bálint autóbaleset áldozata lett.

Emléke, a község egykori kiváló primása által szerzett nótában is fennmaradt:

*Erős szél fúj, gyorsan forog
az endrődi szélmalom.
Lisztet járat Szabóéknál
az én kedves galambom.
Várj meg babám, oda megyek,
hazaviszem a zsákod
Este felé, ha karámba
tereltem a birkákat.
Az endrődi szélmalomnak
áll a vitorlája.
Gyászszalagom rákötöm
lecsüngő karjára.
Ha szél támad, hadd forgassa,
hagy adja tudtára
mindenkinek: elhagyott a
falu legszebb lánya.*

MÁRCIUS HÓNAP ÜNNEPEI

- március 19. szerda: Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese
 március 23. vasárnap: VIRÁGVASÁRNAP, AZ ÚR SZENVEDÉSÉNEK VASÁRNAPJA
 március 27. csütörtök: NAGYCSÜTÖRTÖK
 március 28. péntek: NAGYPÉNTEK
 március 29. szombat: NAGYSZOMBAT
 március 30. vasárnap: HÚSVÉT
 március 31. hétfő: HÚSVÉT

VIII. stáció - Feszty Masa festménye

A nagyböjt a keresztút járás időszaka is. Jézus szenvedései fölött elmélkedünk. Ránézünk a kálvária vagy a templom stációs képeire, máris látjuk, mit ábrázol, és kérdezzük: mit mond neked ez a kép... Mit tett Krisztus, mit teszel te? Hogyan szenvedett Ő, és te? A képek előtt elmondhatjuk az imát, majd Miatyánkot, térdet hajthatunk, énekelhetünk. Sok mai

embernek nincs erre ideje. Mégis, egy-egy gondolattal végig kísérelhetjük a szenvedő Jézust keresztútján. Ebben segít most ez a

rövid keresztút

- I. Ó Jézus, aki szeretetből engedted magad halálra ítélni, add, hogy egykor én is szeretetben és türelemben fogadjam a halált a te kezedből.
- II. Ó Jézus, aki a nehéz keresztet szívesen vetted magadra, segíts, hogy keresztmem türelemmel viseljem.
- III. Ó Jézus, aki a kereszt alatt összerogytál, bocsáss meg, ha bűnbe esem.
- IV. Ó Jézus, akit szerető anyád megvigasztalt, add édesanyádat vigasztalómul és segítőtül életemben és halálomban!
- V. Ó Jézus, aki Cirenei Simonban támaszt kaptál, adj nekem igazi barátokat, akik szükségemben nem hagynak el!
- VI. Ó Jézus, aki Veronika kendőjében lenyomtatd arcodat, véd mélyen kinszenvedésed emlékéket szívembe, lelkembe!
- VII. Ó Jézus, aki másodszor estél el a kereszt súlya alatt, segíts, hogy előző bűneimbe, hibáimba többé vissza ne essem!
- VIII. Ó Jézus, aki olyan szeretettel vigasztaltad a síró asszonyokat, vigasztalj meg engem is az élet minden körülményei között!
- IX. Ó Jézus, aki harmadik esésed után is felegyenesedtél, add, hogy soha többé ne vétkezzem, hanem mindig kitartsak a jóban!
- X. Jézus, akit megfeszítottak ruháidtól, ne engedd, hogy a megszentelő kegyelem ruháidtól megfosszanak!
- XI. Ó Jézus, akit gyötrelmes kínok között keresztre szegeztek, add, hogy én is készségesen szegeztessék a bűnbánat keresztjére!
- XII. Ó Jézus, aki magadat a keresztfán fölálodtad, add, hogy neked éljek, neked haljak, és a tied maradjak mindörökké!
- XIII. Ó Jézus, aki halottként édesanyád ölében pihentél, add, hogy a szentáldozáskor benem mindig tiszta szívet talájj számadra nyugvóhelyül!
- XIV. Ó Jézus, aki a sírban nyugodtál, hogy onnét húsvétkor dicsőségesen föltámadj, add, hogy egykor én is föltámadjak az örök húsvét ünnepére.

Katolikus krónika

MISEREND MÁRCIUSBAN

Endrőd

vasárnap: reggel 8, este 6 óra, hétköznap: reggel fél 8
Öregszőlő, Szent Imre iskola: március 2, délután 2 óra
 (minden hónap 1. vasárnapja)
Nagylapos: március 16, du. 2 óra (a hónap 3: vasárnapja)

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola kápolnája:

március 16-én fél 12-kor, 23-án 12 órakor

Vigyázat, változás a polgármester választás miatt!!!

Gyoma:

Vasárnaponként: márciusban még 11 óra, húsvéig!
 hétköznap: a vasárnapi hirdetés szerint

Hunya

vasárnaponként: délelőtt 10 óra
 hétköznap: kedden, csütörtökön, (hónap első péntekén) és szombaton: este 5 óra

A NAGYHÉT RENDJE

	Endrőd	Hunya	Gyoma	
Virágvasárnap	8	10	11	óra
Nagycsütörtök	18	16	18	óra
Nagypéntek	15	17	18	óra
Nagyszombat, feltámadás	18	15	17	óra
Húsvétvasárnap	10	8	10	óra
Húsvéthétfő	10	8	10	óra

Nagyböjti lelkigyakorlat:

Endrőd: március 17-18-19 hétfő, kedd, szerda, 18 óra

Hunya: március 20-21-22 csütörtök, péntek, szombat, 17 óra

Vezeti: Veréb László szeghalmi plébános

Most is lehet látni itt-ott, amint „farsangi bulit” hirdetnek plakátok, feliratok. Kissé megmosolyogni való, és szomorú is.

Megmosolyogni való, mert ez pont olyan, amikor egy kereskedő januárban tart karácsonyi vásárt, ugyanis a farsang ideje: vízkereszt és a nagyböjt közötti időszak. Húshagyó kedden véget ér. (az idén február 11)

Szomorú, hogy egyesek ezt nem tudják - még hagyománytisztelőből sem.

Keresztény ember a nagyböjtben nem mulatozik, bűnbánatot tart, magába száll, és így készül a húsvétra. Ilyenkor lakodalmat sem szokás tartani.

A csendőrsortűz áldozataiért

Az 1935-ös csendőrsortűz áldozataiért március 21-én, péneken este 6-kor lesz szentmise, majd a szokás szerint kivonulunk az emlékműhöz.

Az új első osztályosok beíratásának ideje Gyomaendrődön: április 7-8-9.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola szép környezetben, jól felszerelt körülmények között, a színvonalas oktatás és nevelés mellett a keresztény értékeket, hitet is közvetíti.

Olyan tanulók jelentkezését várjuk, ahol a gyermek környezetében, családjában ezt értékelik, folytatni kívánják.

Légy próféta...

Tetteink Isten előtt mindig láthatóak. Ne szűnjön meg bennünk ez a jót tenni akarás soha! Még akkor sem, ha bánatnak, ha száznakozó, elnéző mosollyal kísérik cselekedeteinket, mert a hit tettek nélkül meghal.

A vacsora jótékony célú volt. Az önköltséges

A Szent Imre Egyházközség Képviselő-testülete 1997 Február 1-én zenés, farsangi vacsorát rendezett. A gyomai, a hunyai és endrődi egyházközség képviselő-testületének tagjain kívül azok is jelen voltak, akik egyházunkat segítették és segítik sok társadalmi munkával.

Ezzel a vacsorával hagyományt szerettünk volna teremteni kettős céllal:

- Fejet hajtani és köszönetet mondani azok előtt, akik egyházközségünkért áldozatot hoznak és sokat fáradoznak, segítenek. Egy évben egyszer - ez alkalommal - köszönjük meg munkájukat.

Fejet hajtani azok előtt, akik már nem lehetnek közöttünk, eltávoztak az élők sorából.

Fejet hajtani azok előtt, akik - bár betegek - de hajdan sokat tettek egyházközségünkért.

- Másodsor pedig, hogy fogjunk össze, mi, akik a keresztyéni erkölcs szilárd talaján állunk, mi, akik a krisztusi tanítás szerint élünk - ha ez nem is mindig sikerül -, de egyházunkért készek vagyunk áldozatokat is hozni. Az erő az egységben van!

rendezvényen a tombola játékból származó bevétel a Szt. Gellért Katolikus Általános Iskolát gyarapította. A megmaradt tiszta bevétel szerény 37.000 Ft. volt, ám ebből az iskola szakoktató anyagokat fog vásárolni.

Rendezvényünk jó alkalom volt arra, hogy köszönetet mondjunk Iványi László plébános atyának, mindazért a sok fáradságért, mellyel VÁROSUNK című városi lapunkat segítette és segíti ma is. Neki köszönhetjük, hogy lapunk a városban elsőként kapcsolódott be az INTERNET hálózatba, s így a világ minden részében és sarkában, ahol magyarok élnek, olvashatják írásainkat. A szerkesztőség, - de mondhatjuk bátran, hogy az olvasók - nevében a lap főszerkesztője, Császár Ferenc mondott köszönetet, idézem köszöntőjének befejező mondatait: „Laci Atya! Te Endrődön születél. Azt tartja a mondás, hogy senki nem lehet próféta a saját hazájában. És én mégis azt mondom Neked, légy próféta itt, a Te faludban, légy próféta a Te városodban! Proféciaíddal tanítsd meg népedet a hitre! Hinni Krisztus tanításaiban! Proféciaíddal tanítsd meg híveidet reménykedni! Reménykedni Isten

Országában, és reménykedni itt a földön, hogy sorsunk egyszer jóra fordul! Proféciaíddal taníts meg bennünket szeretni, szeretni és megbocsátani! Mert megbocsátás nélkül nincs szeretet.”

UNGVÖLGYI
JÁNOS

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A Városi Könyvtár rajzpályázatot hirdet „Égből Pottyant Mese” címmel.

Pályázni lehet bármely technikával készült A/3-as vagy A/4-es méretű munkával.

A pályázat témája: szabadon választott népmese, monda illusztráció. Bármely nép meséje, mondája választható.

A pályázaton részt vehetnek:

- nagycsoportos óvodások
 - általános iskolások (alsó és felső tagozat külön)
 - középfiskolai tanulók,
- akiknek művei külön-külön, kategóriánként kerülnek értékelésre.

A legsikerültebb pályaműveket díjazzuk, és az Ünnepi Könyvhéten a könyvtárakban kiállítjuk.

A pályaművek leadási határideje:

1997. május 16 (péntek)

Leadás helye: Városi Könyvtár (Blaha L. u. 21. sz., Kossuth u. 50. sz.)

A pályamű hátoldalán fel kell tüntetni a nevet, címet, iskola (óvoda) címet, osztályt, valamint a pályamű címét.

A pályázattal kapcsolatban érdeklődni lehet a könyvtárakban személyesen, ill. a 386-157 (Endrőd) és a 386-131 (Gyoma) telefon számokon.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A városi Könyvtár 1997-ben is meghirdeti az „aranyfonál” városi mesemondó versenyt.

Pályázni lehet szabadon választott népmese (bármely nép meséje) előadásával (könyv nélküli előadásban!).

A versenyen részt vehetnek:

- nagycsoportos óvodások
- alsó tagozatos tanulók - általános iskolás I. kategória
- felső tagozatos tanulók - általános iskolás II. kategória
- középfiskolai tanulók
- felnőttek

akik kategóriánként külön versenyeznek.

A mesemondó versenyt a jelentkezők számától függően, több fordulóban bonyolítjuk le.

Az elődöntők megrendezésének tervezett határideje:

1997. április 24-25-26.

A döntő megrendezésére az Ünnepi Könyvhét keretében kerül sor.

Jelentkezési határidő: 1997. március 28. (péntek)

Jelentkezni lehet a Városi Könyvtárban (Blaha u. 21. sz. vagy Kossuth u. 50. sz.), ahol minden érdeklődőt szeretettel várunk. További információk is itt kérhetők, vagy a 386-131 (Gyoma) ill. 386-157 (Endrőd) telefon számokon.

A legeredményesebb versenyzőket díjazzuk.

A SZERETET HULLÁMHOSSZÁN

II. Fejezet

Talán az olvasók, még emlékeznek karácsonyi számunkban megjelentekre, amikor is Katona Lacihoz látogattam el. Akkor azt ígértem, hogy a történetet folytatni fogom. Sok minden dolog korlátozott abban, hogy csak most a márciusi számban térhetek vissza a folytatásra.

Február 4-én egy verőfényes téli napon látogattam el Szalaiék otthonába, hogy elbeszélgessek egy tündérszép kislánnyal, Szalai Krisztival és édesanyjával.

Édesapa az egyetlen kereső a négy tagú családban, most is dolgozik. Vele nem találkozhattam, de amint megtudtam, anyagbeszerzéssel foglalkozván, járván az országot, bizony nagyon ritkán lehet együtt a családdal.

A kis Ádám, aki már harmadikos, még iskolában volt látogatásom idején.

Így hát hármásban beszélgettünk Anyuka, Kriszti és én. Természetesen, hogy mindjárt szó esett a „nagy ajándékról” arról a tolókocsiról, melyet a Debreceni Családsegítő szolgálattól kaptak. - Nagy meglepetés volt, s mi kimondhatatlanul örültünk - mondja Anyuka - és meg sem mondtuk Krisztinek, aki még akkor kórházban volt, hogy nagyobb legyen az Ó öröme is. Bár az igaz, hogy egy évvel ez előtt Varga Géza doktor úr behívatott rendelőjébe. Izgatottan mentem, hogy talán csak nincs valami nagy baj kislányommal? - gondoltam. De „csupán csak” arról volt szó, hogy minek örülnénk legjobban a kislányunkkal kapcsolatban. S én akkor azt mondtam, hogy egy kocsi-

nak. - De teltek múltak a hónapok s már el is felejtettük az egészet.

És egyszercsak szólt a telefon, hogy megkaptuk a kocsit. Így férjem utazott le - emlékszem november 7-e volt -, hogy hazahozza.

Krisztina, most 12 éves, azaz január 7-én múlt. Szolid mosoly röpdös arca körül. Alig várja már a tavaszt, hogy végképp birtokba vehesse kis kocsiját, amivel most már bárhova el tud közlekedni a városban.

Addig meg ott a TV, meg hát a tanulás! Krisztina most ötödikes, jó tanuló, mint általában a kislányok. Osztályzatai 4-es 5-ös, ami igazán elismerésre méltó, hát ha még a szorgalma is párosulna a tanulásával! De, hát ne legyünk olyan szigorúak!

Beszélgésünk során szó esett a jövőről. Az elmaradhatatlan kérdésről, melyet a felnőttek oly előszeretettel szoktak ilyenkor emlegetni: „Mi lesz, ha nagy leszel?”

És erre Krisztina esetében nem is olyan könnyű a válasz. Ő tanítónő szeretne lenni. Ezt azonban korlátozott mozgása miatt nem választhatják. Ezen kívül persze még sok minden lehet, mire eljön az ideje annak, hogy válasszon. Legtitkosabb vágya a számítógép. Erre a család még egyelőre nem is gondolhat, hisz annyi minden szükséges még.

Drága kis Krisztina! Én biztos vagyok abban, hogy a szeretet hullámhosszán előbb utóbb részed lesz abban is, hogy megismerkedj a XX. század (talán a huszonegyedik?) e nagyszerű találmányával, felfedezésével, amely majd szobádba hozza az egész világot. Addig pedig Neked három kötelességed van: Tanulni, tanulni és tanulni.

Kedves olvasóim!

Ezzel a híradással szerettem volna Önöknek beszámolni, hogy országhatárokon át, Hollandiából, Debrecenen át, a szeretet hullámhosszán hogyan jutott el ez a kis a j á n d é k Gyomaendrődre, és szerzett nagy-nagy örömet egy tündérszép kislánynak, szüleinek a Bartók Béla utca 8-ban. Remélem, még sokszor találkozhatunk a szeretet hullámhosszán.

CSÁSZÁR FERENC

Nőnap gondolatok

A március mégis meghozta a tavaszt. A hosszú tél ködös, hideg világa meghátrált a napfény előtt. A virágok legmerészebbjei már előbújnak a porhanyósuló földből. A fűz barkája fűzért formál. Nyúlnak a napalok. Kiszabadulunk a falak fogságából. Szabadnak érezzük magunkat. A szélel együtt dúdolunk vidám, szép dalokat, nótákat. Ünnepel a természet, ünnepeljünk mi is!

Nőnap van.

Köszöntünk minden nőt, újszülöttől a matrónáig. Szőkétől a feketéig, vidámaktól a komolyokig, nádszálaktól a pocakos kismamáig, szépektől a legszebbekig, vidámaktól a szomorkásokig...

Köszönjük nékik az életet, az apák büszkeségét, a gögicselés tündéri dallamát, az óvodások csacsakását, a baktisok kuncogását, a kamaszok sejtelmes sugdosódását, a fiatalság szerelmét, a feleségek végtelen szeretetét, az anyák kifogyhatatlan, áldozatos odaadását, a középkorúak bölcsességét, a nagyszülői korhoz tartozó szép emlékek kifogyhatatlan sokaságát.

Túl a hetvenen, józanul ítélve, tudom, hogy életünk értelmét, sikereink kovászatát, öregedő napjaink kedves báját, anyáinktól dédunokáinkig soroló boldogságunk minden pillanatát nekik köszönhetjük.

Érdemes élni, mert van kit szeretni. Ennél nagyobb boldogság nincs a földön!

Köszönöm minden férfi nevében, és köszöntöm mindannyiunk szavával a N Ő K E T !

Az emléked

Este, mikor feljön a csillag,
és elnémul a zajos táj,
szóttlanul magamban hívlak,
és érzem jól, az emlék fáj.

Ha útján a vén hold elindul,
és bőven ontja sugarát,
valami bennem zengve jajdul,
hogy Te is hallhatod szavát.

Mikor látom a csillagot,
a lelkem érted eleped,
bennem örök nyomot hagyott
kémlelő kéj, bús, szép szemed.

És mikor álmok jönnek itt
bársonyos, puha fényben,
akaratlan eszembe jut
dús hajfürtjeid szökecsége.

(1949)

MÁRTON GÁBOR

ESEMÉNYEK, TÖRTÉNESEK GYOMÁN 1848 - 1849 - ÉS AZ ÖNKÉNYURALOM IDEJÉN

I. Rész

1848 nyár elejére kiderült, hogy a magyarságot nyomorító Habsburg dinasztia megint semmibe vette a nemzetnek tett ígéreteit. Egyelőre nem nyíltan, hanem szokásához híven alattomosan támadott. Ellenünk lázította a nemzetiségeket. Először a szerbeket (rácokat), majd a horvátokat, és később mindenkit, aki kapható volt erre, a gazdag koncon való osztzkodás reményében. Az osztzkodás beigért tétje már akkor is az ország, a Szent Korona Teste volt. A gyomai eseményeket Dávidházi Bekes Sámuel akkori református prédikátor feljegyzésével indítom; „...1848. Július 12-én 175 örkatona ment Gyomáról Makóra, a' Maros mellé, örködni a 'betörekvő ráctság ellen - Három hétre mentek és csak Makóig, de ki tudja nem tovább's messzebb is mennek é? 3 hét múlva azt ismét másik Csapat váltotta fel; melynek ideje kitelvé; ilyek többé nem mentek, hanem toborzott önkéntesek." A Nemzetország gyomai századának otléte idején történt szomorú esetről ad tudósítást Csath János nemzetőr kapitány (aki egyúttal a város jegyzője); „Nemzetes Bíró Úr! Azon szomorú esetről mely Júli 28-án 2 fertály 9 órára sújtott bennünket szoros kötelességemnek tartom tudósítani. Tudom vérezend szíve és a'távolban

is könnyeket ejt kedves Tanácsnok társa Mólnár Mihály uramért, igen ő a fent nevezett időben, fürödvén a Béga vizibe halt és temetése Júli 29-én délután 2 óraker leend - Pénzéről, mely 20 váltó frt., 41 krajczár ezen levelem nyugtatványul szolgáljon mind ezt mind pedig egyéb holmiját ha az Isten szerencsésen haza vezérlend meg visszük - A mi a' temetési Szertartást illeti ha a' tábori papot elkaphatjuk predikációval lész egyéb iránt az egész Század ki fog menni tisztelkedni - Rendelkezzen Bíró Uram az otthon lévőekkel vigasztalja az elhagyott özvegyet csepegtesse bé szívébe, hogy itt is azon mindeneknek alkotója védő szárnyai alatt: nyugszik ki Szülötje földén kedveseit ápolgatja. Többire áldást, békét és vigasztalást kívánva vagyok Écskán Júli 25. '48 igaz tisztelője Csath János mk. Kapitán."

Csath János nemzetőr kapitány levele mellékleteként terjedelmes listán felsorolta még, hogy a század katonái egyenként s fejenként mekkora összeggel járultak hozzá Mólnár Mihály temetési költségeihez. Akkoriban ez így illett, mert így volt szokásban s a „szokásjog” nagyúr volt. A lista tartalmazza azt is, hogy pontosan mennyibe került a „Fűtül való fa, Szemfedél, Koporsó deszkája, festék, lepedő, A' Musikások szorgalma..."

Cs. Szabó István

„HONFOGLALÁS” a moziban

Koltay Gábor Honfoglalás c. filmjét nézhettük meg február 13-án az Apolló moziban. A film bemutatása előtt Bicskey Tibor színművész Petőfi Sándor: Magyar vagyok c. költeményét szavalta el, melynek néhány sorát idézem:

„Magyar vagyok. S arcom székenben ég.
Szégyenlenem kell, hogy magyar vagyok!
Itt, minálunk nem is hajnalik még,
Holott máshol már a nap úgy ragyog.
De semmi kincsért s híért a világon
El nem hagynám én szülőföldemet,
Mert szeretem, hön szeretem, imádom
Gyalázatban is nemzetemet!”

Nehéz szavakkal leírni az érzést, mely hatalmába kerített. Meghatottság, öröm, szeretet, hit, hazaszeretet, büszkeség a magyarság érzése ömlött át szívemen. S bizonyára így volt ezzel a nézők nagy többsége is.

Rendhagyó történelemórának is nevezhetném ezt a nem mindennapi filmet, amit több százan tekinthettünk meg ezen a napon.

A szerencsések filmankéton találkozhattak a rendezővel, Koltay Gáborral és az egyik főszereplővel, Bicskey Tiborral. Szerkesztőbizottságunk nevében a meghívott művészeknek át adtam újságunk egy-egy példányát, melyet nagy örömmel fogadtak és gratuláltak a „Városunk” munkájához, szellemiségéhez. Azt kérték szerkesztőségünkötől, továbbra is munkálkodjunk azon, hogy nemzeti kultúránk, népi, helyi hagyományaink, és hitünk soha el ne hagyjon bennünket. Ezt ápoljuk, és örökökünk tovább az utánunk következő nemzedékeknek, gyermekeinknek, unokáinknak.

Mi pedig a film alkotóitól azt kérjük, hogy írjanak és rendezzenek még sok történelmi filmet, mely a hazaszeretetre, tisztességre, becsületre nevelnek. Példaképeket állítsanak nekünk, fiataloknak a történelem nagyjai közül, mint ahogy tették ezt most a Honfoglalással is. Mert aki nemzeti múltját nem ismeri, az csak kóvályog, bolyong a nagyvilágban gyökértelenül, és nem leli helyét e hazában, jövőjét nem találja.

UNGVÖLGYI
JÁNOS

Sámán a Feszty-körképről

A csend - az összeszedettség hangja.

Színvonalas és értékes együttgondolkodásnak voltunk tanúi február 17-én az endrői Községi Házban. A fórum, amelyre közel 200 ember volt kíváncsi, este hatkor kezdődött, és tízig tartott.

A négy polgármester-jelölt bemutatkozó beszéde után 19 hozzászóló tette fel kérdéseit a jelölteknek, akik - becsületükre legyen mondva - állták a sarat.

Az alábbiakban a bemutatkozó beszédek közöljük kivonatolva, majd néhány kérdést közlünk az elhangzottakból, amelyekre mind a négy polgármester-jelölt válaszolt.

Dr. DAVID IMRE: Nem két évben gondolkodom, hanem hat évben. Úgy gondolom, két év alatt csodát művelni nem lehet, esetleg a változásokat beindítani. Elképzeléseim: A gazdaság önmagát gerjeszti, de tudomásul kell venni, hogy normatív támogatási rendszer él Magyarországon, és ez annyi amennyi. A város erre csak akkor tud többet szálni, ha gazdagabb lesz. Vádoltak azzal is, hogy az oktatásból akarom elvenni a pénzt. Onnan már nincs mit elvenni. Vádoltak azzal is, hogy nincs szociális érzékenysésem. Tudom, hogy az öregek gondját meg kell oldani. Felvetették azt is, hogy én más beosztásban vagyok, például a Takarékszövetkezet elnöke is vagyok. Én ezt nem kívánom feladni. Úgy gondolom, hogy egy nap 24 órából áll, meg éjszakából. Én ezekről a dolgokról nem szeretnék lemondani. Nem azért, mert e nélkül a pénz nélkül nem élnék meg. Én polgármester nem azért akarok lenni, hogy ebből éljek meg, hanem mert ezért a városért tenni akarok. Ezeket a már meglévő kapcsolataimat ki akarom használni a város érdekében.

KISZELY ISTVÁN: A mezőgazdaság elég nehéz helyein dolgoztam 36-37 évet. Sokan ezt úgy vetik fel, hogy vándoromadár voltam. Nem azért vándoroltam, mert kirúgtak, hanem mert kiveztek és áthelyeztek. A jelenleg folyó aláírásgyűjtés engem arról győz meg, hogy a lakosság olyan változást vár a polgármestertől, olyan igényességgel lépnek fel, amelyet majd elég nehéz lesz teljesíteni. Szerintem egy intenzívebb jegyzői tevékenység válik szükségessé, mert gondok vannak. Neki kell menni ennek a Mezőberény felől jövő víznek is, el kell kezdeni a munkálatokat mielőbb. A szennyvíz téma: a rendszert tovább kell építeni. Dévaványa megoldotta közel egyszerre a szennyvizet, az ivóvizet, és még betonutakat is csináltak. A belvíz gondokat is meg kell oldani. A kisebbségi önkormányzatot partnerként kell kezelni. Az öregségi ösztönös betéteket is meg kell csinálni.

CZIBULKA GYÖRGY: 30.000 hektár területen fekszik a városunk, ez hatalmas potenciális

erő. Kár, hogy a mezőgazdasági termékeket nem itt dolgozzák fel - nincs jó ivóvizünk. Az értékesítés sincs megszervezve. Ennek oka, hogy a felszámoló biztos nem tiszta módon kezelte az ügyet. Március 6-án lesz egy tárgyalás ez ügyben. Mindenképpen helyi használatba kell adni ezeket a földeket. Az egész országban gond, nálunk is, hogy kevés a munkahely, sok az eltartott. Nálunk 1650 fő a munkanélküli, 4300 a nyugdíjas korú, 3384 a 18 év alatti. A szennyvíz szállítását is meg kell oldani. Az úthálózatról: 105 km. úthálózatunk van, az idén három utat próbálunk rendbe hozni. Az idegenforgalom rengeteg embernek adna munkát. Gyomaendrőd egy ékszerdoboz a gyönyörű holtágaival, csak ki kell nyitni és kiszedni belőle az igazgyöngyöket. Meg kell szervezni, hogy az idegeneket elszállásoljuk, hogy az emberek a megtermelt áruikat eladhassák, meg kell akadályozni a pénz kiáramlását. Az ivóvíz Mezőberény felől jön majd. 1997 októberében kezdődik az építkezés, és 2000-ig fejeződik be.

JENEI BÁLINT: Kezdetől fogva fő célkitűzésemnek tartottam a gyomaendrői összefogást. 1982-ben sikerült egy egységes települést létrehozni, amit 1989-ben sikerült városá fejlesztetni. Egy polgármesternek úgy kell menedzselni a várost, és úgy kell irányítani a képviselő-testületet, hogy az itt lévő emberek életkörülményei folyamatosan javuljanak. A '82-es egyesülés óta ezer fővel csökkent a lakosság. Figyelni kell a fiatalokra, az idősekre és arra, hogy a munkaképesek dolgozni tudjanak. A polgármesterségnek három fő területe van: az intézmények, a városfejlesztés, és a munkahelyteremtés területe. Nagyon fontosnak tartom a város pénzügyi egyensúlyának megteremtését. Bár van költségvetés, de nem árt átgondolni, hogy nincs-e olyan feladat, amely elhanyagolható lenne azért, hogy tartalékalapot képezhessünk. Az intézményeket nem szabad tovább szanyargatni, mert ezek helyzete már így is kritikus. A helyi vállalkozóknak a működési feltételein kell javítani. Helyre kell állítani a megromlott viszonyt az országgyűlési képviselőkkel, a minisztérium és megyei szervekkel. Munkahelyeket kell teremteni, el kell érni, hogy külső tőke jöjjön a városba. Koordinációs irodát kell létrehozni az Agrárkamara és a Vállalkozásfejlesztési Alapítvány közreműködésével, ez segítené a vállalkozókat.

Meg kell tartani az intézmény rendszert, csatornázni kell, folytatni kell az útépitést, meg kell oldani a vízvezetést, hosszú és középtávú tervet kell készíteni, el kell érni, hogy az egészségügyi szolgáltatás jó legyen. Én úgy gondolom, hogy a polgármesterség egész embert kíván. Én csak ezzel kívánok foglalkozni, semmi mással. Úgy gondolom, hogy a 24 óra is kevés lenne.

TESSÉK VÁLASZTANI!

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK:

- A kátyúzást igen rosszul végezték el. Az új polgármester tervezi-e a felelőségre vonást ezzel kapcsolatban?

Czibulka György: a GYOMA-SZOLG végezte rosszul a munkát. Már történt intézkedés.

Dávid Imre: változást ígérek. Változás felelősség és szolgálat nélkül nincs. Én azt mindig megkövetelem.

Kiszely István: ezen a területen akarok én érzéstelenítés nélküli császármetszést.

Jenei Bálint: én olyan vezető voltam, akinek a vezetése alatt soha nem került sor arra, hogy az általam indított munkát perelték volna.

Mit gondolnak a jelöltek az öregségi ösztönös betét újról?

Kiszely István: meg kell oldani.

Czibulka György: már bontott anyagot is szereztünk, a munkát is szervezzük.

Dávid Imre: ha megválasztanak, végre fogom hajtani.

Jenei Bálint: már a tanácsi időszakban meg akartuk oldani, de akkor a városnak nem volt hozzá ereje. A bontott anyagot az én segítségével kaptam meg a város.

- Idegen kézben van a föld. Hogyan kerülhet saját kezelésbe?

Dávid Imre: meg kell értetni a tulajdonosokkal, hogy helyi embereknek adják bérbe. Mert akkor itt jelenik meg a munkája, az árbevétel, a vásárló értéke, itt jelent fejlődést. Más településre földbérlettel mi nem tudunk betömni, más település viszont ide be tudott törni.

Czibulka György: A Béke Tsz-nél voltak adóssággal terhelt földek. Azt odaadták a városnak, a város az idén fizeti ki az utolsó részletet. Mindenképpen helyi lakosnak kell művelni, akár csoportosulásban. Dévaványán, Csárdaszálláson, Hunyán van erre példa.

Kiszely István: a földet úgy lehet rendezni, ahogy a törvények megengedik.

Jenei Bálint: annak idején a tanács vb. állt ellen annak, hogy a tartalékföldeket igen olcsón felvásárolhassák. Így maradt meg ez a föld a városnak. A város mostani vezetése is hibás abban, hogy a föld nem helyi lakosok kezébe került.

- Jelenleg 60 millió forint költségvetési hiánya van a városnak. Felmerik-e vállalni a jelöltek, hogy ezt kigazdálkodják?

Dávid Imre: Érdekes dolog ez. Tavaly súlyos milliós hiányoztak be, aztán - nagy meglepetésemre - az utolsó ülésen elhangzott, hogy több mint 30 millió a plusz. Nem tudjuk pontosan, hogy mennyi az az annyi? Ezeket meg kell nézni. Egy jól kiszolgáló hivatal kell.

Kiszely István Mértéktartó szigorral, következetes takarékosággal ki kell gazdálkodni.

Jenei Bálint: Vannak elképzeléseim a költségvetés átalakítására. Nekem is vannak bizonytalanságaim a

költségvetésről. Két költségvetést ismerek. Az egyikben 65 millió a hiány, a másik már 15 millió a tartalékot is tartalmaz. Furcsa dolgok vannak. Látni kellene, hogy azok, akik a költségvetést csinálják, milyen elgondolásból tudnak 85 millió forint eltérést produkálni.

- Mik a terveik az endrői Községi Házal és a könyvtárral? Megmaradnak?

Czibulka György: ez politikai kérdés, hogy mind a kettő és még a kirendeltség is megmaradjon.

Dávid Imre: kétpólusú település, kellene ezek az intézmények, amíg nincs új központ.

Kiszely István: Ez a város addig két központú lesz, amíg nem lesz egy új központ, ezért kulcskérdés az ENCI épülete.

Jenei Bálint: Még az öregségi ösztönös és nagylaposi ÖNO-t is meg kell tartani. Nemhogy az endrői művelődési házat és könyvtárat.

A nyugdíjas koruktól hogyan kívánunk gondoskodni?

Czibulka György: most is munkálkodunk az egyházzal és karitatív szervezetekkel közösen egy idősek otthonának kiépítésén.

Kiszely István: közösen kell megtalálni a megoldást mindenkivel, aki segíteni tud.

Dávid Imre: az intézményeknek maximális önállóságot kell adni, érdekelték kell tenni őket pénzügyileg.

Jenei Bálint: Az öregek otthonát meg kell őrizni.

- Az egyházakkal milyen kapcsolatot terveznek?

Erre a kérdésre minden polgármester-jelölt úgy válaszolt, hogy jó kapcsolatokat akar kiépíteni. A város ügyeinek rendezése együtt lehetséges.

- Hogyan kezdenék az első napot?

Dávid Imre: a tangazdaságban átadnám, amit kell, és összehívnam a hivatal.

Kiszely István: kérem, hogy írják le a hivatali dolgozók a munkájukat.

Jenei Bálint: letenném az esküt a testület előtt és elmondanék néhány gondolatot.

Czibulka György: bemennék és köszönnék.

A gyűlés végén egy percben elbúcsúztak a jelöltek:

Dávid Imre: ezzel a mai esti gondolatcserevel a város lett gazdagabb.

Kiszely István: Az Önök felelőssége sem kisebb, mint a miénk. Úgy döntsenek, hogy még egyszer ne tévedjenek.

Czibulka György: bárki lesz a győztes, a lakosságnak segíteni kell.

Jenei Bálint: Már régen nem volt ilyen városi gyűlés, mint amilyen ez volt. Nem támadás volt a jellemző, hanem a gondok felvetése. Köszönöm.

Kedves Olvasó, fel van adva a lecke.

Tessék választani!

Lejegyezte:
Homokné Németh Eszter

Fejezetek a régmúlt időkől XV.

ENDRŐD TÖRTÉNETE A XVIII. SZÁZADBAN

(közigazgatás, oktatás, vallás III. befejező rész)

Harruckern János György tudatosan igyekezett egy-egy újonnan települt helységbe lehetőleg azonos vallású embereket költöztetni, hogy a vallási különbségekből adódó esetleges torzalkodásokat elkerülje. Nemeskereiben katolikus magyarok és szlovákok telepedtek le. A középkori templomot romos, szinte használhatatlan állapotban találták. Papjuk Ravusz (Ravas?) István vezetésével, s a vármegye anyagi segítségével rendbe hozták, zsinddal befedték, és Szent Mihály tiszteletére avatták fel. 1728-ban Ravusz Istvánt Gyulára helyezték át, így 1731-ben az új plébános, Pochush (Pocsuk) Imre irányításával települtek át Nemeskereki lakosai Endrődre. Az átköltözés miatt „ecclesia manet desolata” (az egyházközség elhagyottá vált). A magára maradt templom viszonylagos épségben vészelhette át a XVIII. századot, mert még Korabinszky János 1804-ben megjelent atlaszában is szükségesnek tartotta, mint jelentékeny romot „Ruinen einer Kirche (egy templom romjai) felirattal feltüntetni. A későbbi évtizedekben azonban a templom, és a tőle nem messze épült kápolna használható köveit a környékbeli lakosok széthordták, s mára nyomuk sem maradt, csak Mezöberény határában két helynév - Templomzug és Kápolna - őrzi emléküket.

1733-ban a vármegye összeíratta a területén található elpusztult templomokat. Az endrői templomról ezt olvashatjuk a jegyzékben: „Itt a Nemeskereiből néhány éve átköltözött katolikusok birtokolják a templom hajóját. Szentélyét a mellette folyó Körös áradása rombolta le. Régen is a katolikusoké volt.” A romos épületben ráadásul az endrői pusztát 1731 előtt bérlő örmény Miklós deák „ketskéket tartott”, tehát az új lakosok istállóknak használt kőhalmzot vettek birtokukba. Papjuk, Pocsuk Imre számára paticsból paplakot építettek, de a templom újjáépítését nem kezdték meg mindjárt. Szegénységük miatt először csak szalmával fedték be, s csak az egyik ablakra tettek üveget, harangot pedig a gyulai uradalomtól kértek kölcsön. Szent Imre tiszteletére avatták fel. Ez a templom a mai Templom-zug mellett, a Körös-híd déli sarkában állott, s egy kb. 20 m. hosszú és kb. 16-18 m. széles épület volt. 1731 novemberében panaszt nyújtottak be a szentszékhez Pocsuk Imre plébános ellen. Másik papot kértek, olyat, amilyen Ravusz István volt Kerekiben, „kivel megnyugodtunk volt.” Az ügyet kivizsgálták, Pocsuk Imrét áthelyezték egy másik plébániára, s Sztankovics Jánost nevezték ki Endrődre plébánosnak, aki 1753-ban bekövetkezett haláláig volt a község papja. Ő kezdte el vezetni az anyakönyvet 1733-ban, s irányításával helyrehozták a templomot is. Magyarul és szlovákul egyaránt beszélt, miként azt a Historia Domus egyikbejegyzése tanúsítja: „Búza Andrásné Bíró Anna temetésénél magyar, Wranáné Valovecz Mária temetésénél tót szentbeszéd.” Ugyancsak ő volt az, aki a szűknek bizonyult régi

templom helyett 1751-ben újat kezdett építeni. Harruckern Ferenc, az akkori földesúr a Köröstől távolabbra akarta áthelyezni a templomot, de a lakosság ragaszkodott hozzá, hogy az új a régi helyen épüljön fel. A munkálatok 1753-ban befejeződtek, majd 1767-ben a templomhoz új épületrészt, s 1769-ben új téglatornyot is építettek. 1755-ben a régi, rozszant, paticsból készült paplak helyett is új épült. A plébánosok jövedelme (fizetése) a XVIII. század folyamán többször is változott. Fizetésük bemutatásához Pálffy Sámuel plébános 1776-ban megállapított éves jövedelmét választottam ki, amely „középértéknek” tekinthető: 24 köből tiszta búza, 12 köből árpa, 24 köblös föld munkálatai és termése, 24 icce vaj, 20 szekér széna, 12 öl fa, 2 hizott sertés, 200 font tehénhús, 100 font só, 100 font fagygyú, 1 font bors, borszállítás és 400 rhénes forint készpénz. (Itt jegyezném meg, hogy a plébános, a jegyző, és a tanító fizetése összefüggött a lakosság lélekszámának növekedésével, és a község gazdasági fejlődésével.)

A „nagy restaurátor”, Sztankovics János halála után 1753-ban ismét szlovák anyanyelvű papot kapott a falu, Labcsánszky György személyében. A szlovák nyelvű istentisztelet megtartása utódai alatt sem okozott gondot a községben egészen 1778-ig. Ekkor azonban az említett Pálffy Sámuel megpálcáztatott egy embert, mert egy összeírásakor nem akart magyarul beszélni. Emiatt a szlovák anyanyelvűek bepanaszolták a püspöknél, aki vizsgálatot indított az ügyben. A kihallgatott tanúk azt vallották, hogy 30-60 ember van a községben, akik nem tudnak magyarul gyónni. Hosszas huzavona után a püspök elrendelte, hogy minden második vasárnap kathekézist (hitelemzés), s minden harmadik vasárnap pedig prédikációt tartsanak szlovák nyelven is. Ezzel azonban a probléma nem oldódott meg, néhány év múlva 1782-ben megismételték kérésüket a szlovákok, mert a hitelemzés továbbra is csak magyarul folyt. A plébános és a káplán hallani sem akart a szlovák nyelvű kathekézisről, ugyanis a káplán még a prédikációt is az egyházzal fordította szlovákra. Ezzel az ügy le is zárult, eredmény nélkül, ugyanúgy, mint 1787-ben a szlovák nyelvű oktatás kérdése. A XIX. század elejére a prédikáció nyelve is kizárólagosan a magyar lett, s ekkorra a még szlovákul beszélő lakosok is magyarrá váltak.

A XVIII. század végére az újjá épített, majd átépített templom is szűknek bizonyult. Harruckern Ferenc halála után a hatalmas uradalom feloszlott, s Endrődöt beházasodás révén a Stockhammers család kapta meg 1798-ban. Ekkor határozta el az új földesúr, hogy segít az endrődieknek felépíteni új templomukat. Az alapköletétel 1798. november 6-án történt, s az építést 1804-re be is fejezték. Ugyanakkor építették az új plébániát és kántorházat, amelynek egyik szobáját leányiskolának rendezték be. Ezek az építkezések azonban már nem a Templom-zugban zajlottak, hanem Endrőd mai központjának területén. A küzdelmes XVIII. század véget ért, 70 év elteltével Endrőd, mint szépen fejlődő, virágzó nagyközség léphetett át a XIX. századba.

TÍMÁR ANTAL

Endrőd plébánosai a XVIII. században

- 1722 - 1728 Ravusz István (Nemeskereki)
- 1728 - 1732 Pocsuk Imre (1730-ig Nemeskereki)
- 1732 - 1753 Sztankovics János
- 1753 - 1761 Labcsánszky György
- 1761 - 1764 Nagyelák György
- 1764 - 1772 Lányi Mihály
- 1772 - 1780 Pálffy Sámuel
- 1780 - 1785 Barics Bálint
- 1785 - 1788 Bikály Péter
- 1788 - 1796 Homonnay Zsigmond
- 1796 - 1815 Jánosy József

<http://www.szikszi.hu/isk/gellert/>

A „VÁROSUNK” AZ INTERNETEN

A gyomaendrődi

honlapja

5500 Gyomaendrőd,
Selyem u. 109/2.
Telefon: +36 66 386-174

gellert@moha.szikszi.hu

Kedves Olvasók!

Immár negyedik éve jelenik meg a VÁROSUNK GYOMAENDRŐD című újság. Kezdetől a mai napig igen sokat fejlődünk, mind mennyiségileg, mind formailag, technikailag. A tartalmi fejlődésről az Olvasók hivatottak nyilatkozni.

Nagy mérföldkő ez az esemény: megjelent lapunk az INTERNET-en is. Gyomaendrőd legfiatalabb helyi lapja vagyunk, mégis elsőnek jelentünk meg az INTERNET-en. Ezt nem a helyi olvasóinknak szántuk, hanem a szülőhelyétől, Gyomától, Endrőtől - Gyomaendrődtől - távol élő kedves földijeinknek. Sokan vannak, akik tőlünk távol élnek, talán a Föld másik felén, lapunk segítségével mégis „hazanézhetnek” egy kicsit.

Lapunk a gyomaendrődi Szent Gellért Katolikus Általános Iskola jóvoltából kerülhet az Internetre. Ezért is vagyunk elérhetőek az iskola Home-Page-éről, illetve innét is elérhető az iskola.

Tavaly ünnepeltünk honfoglalásunk 1100. évfordulóját. Legyen ez az újság milicentenáriumi ajándék mindazoknak, akik magyarok, és keresik a lelki kapcsolatot övéikkel: a magyar Hazával, a származási hellyel, egyszóval a Szülőfölddel.

A hagyományos papírfórmátumú Városunk az első számtól kezdve ingyenes. Hogyan lehet így már 4 éve működni?

Három titka van:

1. Mindenki ingyen, társadalmi munkában dolgozik, csak a nyomdai anyagárat fizetjük.

2. Szerény bevételünk a reklámokból van

3. Sokan vannak támogatóink, akik kisebb nagyobb összeget adományoznak lapunk fenntartására

Hogy az olvasók elégedettek? Gondolom, elég bizonyíték az,

hogy már a IV. évfolyamnál tartunk. Mi mégsem vagyunk azok. Szeretnénk még jobb, tartalmasabb lapot készíteni, megálmodni. Ehhez kérjük az Önök segítségét, véleményét is, Kedves Olvasók.

Ez az első (kísérleti) próbálkozás formailag nagyon egyszerű, mert kevés idő volt a megszerkesztésre. Ezzel a számmal a cél a megjelenés volt. Tartalmilag a papírfórmátumú Városunkat kissé rövidítjük a hely miatt, meg azért is, mert vannak olyan aktualitások, hétköznapi ügyek, melyek nem biztos, hogy vidéken is érdekesek.

Nagyon kérjük kedves olvasóinkat, legyenek visszajelzéssel címre az újsággal kapcsolatban. És azt is kérjük, hogy aki már felfedezett minket, adja meg a közelében élő gyomaiaknak, endrődieknek, hunyaiaknak, magyaroknak lapunk internetes leköhelyét. Köszönjük.

Ez már frissített változat. Néhány napos Interneten tartózkodás után máris kaptam visszajelzéseket, melyekre majd később még kitérünk. Kérték, hogy több képet közöljünk. Örömmel fogjuk teljesíteni.

Ajánlja e sorokat, és a Városunkat szeretettel:

Iványi László
plébános

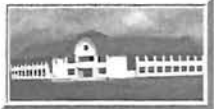
E-mail: ivanyi@moha.szikszi.hu

Akik mostanában az Interneten Békéscsaba környékén jártak, január 31, péntek este óta találkozhattak ezzel a sárga színű honlappal. Gondolatban három részre tagolódk:

1. az Iskola adatai: piros fehér zöld színnel kírva a név, majd a három jelkép: a magyar-, és a városi címet, valamint az iskola emblémája, címe
2. Az Iskolánk honlapjáról ide léphetünk: a **tartalomjegyzékben** megtalálhatjuk az iskolával kapcsolatos híradásokat, írásokat; a **kapcsolataink** pedig más, számonkra fontosnak és érdekesnek tartott helyekre vezet el az Internet végtelen birodalmában.
3. Innét indítható a **VÁROSUNK GYOMAENDRŐD** újságunk. A feliratra kattintva megjelenik az első oldal a tartalomjegyzékkel, ahonnan tovább lapozhatunk. Végül itt található az ajánlás, valamint az oldalunkat látogatók számlálója.

Azért, hogy Gyomaendrőd az egész világ számára elérhető és látható lett, köszönetet mondunk a békéscsabai Számprog kft.-nek, mint internetes szolgáltatónak. Köszönjük készségüket, segítségüket.

Külön megköszönöm Kovács László (kola) tanár úrnak, a békéscsabai KÖZGE tanárának, a Webmasternek az önzetlen és készséges segítségét.

iskolánk képe

Tartalom:

- [Az Iskola története](#)
- [Tájékoztató az iskoláról](#)
- [Hírek, aktualitások az Iskola életéből](#)
- [Az adakozók emléktáblája](#)
- [Az oltárképről](#)
- [Iskolánk névadója: Szent Gellért püspök](#)
- [Az endrődi templomról](#)

Kapcsolataink:

- [A békéscsabai KÖZGE honlapja \(SZIKSZI\) \(a környéken a legjobb!\)](#)
- [Sóció Elek gyomai mesterműszeme \(építés alatt!\)](#)
- [A Vatikán](#)
- [Magyar Katolikus oldalak](#)
- [Pannonthalmi Függetlenség](#)
- [Közvetlen kapcsolat Szabó Zoltán Elek CYBERSPACE KIKÖTŐJÉHEZ \(USA\)](#)
- [Julius Gyula Tanárképző Főiskola Szeged](#)
- [Szegedi Hittudományi Főiskola](#)

Itt olvasható a VÁROSUNK GYOMAENDRŐD februári száma.
(Megjelenik minden hónap elején)

Szeretettel ajánlja e sorokat, és várja észrevételeiket, kérdéseiket:
Iványi László plébános

ivanyi@moha.szikszi.hu

Ezen az oldalon Ön a Számláló vendégünk.
Utóljára módosítva: 1997. február 6.

Köszönjük a látogatást!

Egy reggel Gombóc és Gömbóc hiába várta, hogy kiszagdaja kihozza a reggeli csontocskát. Palkó egyszerűen eltűnt. Kámforrá vált.

- Hová lehetett! - töprengett Gömbóc
- Ma még nem is láttuk!

- Keressük meg! - ajánlotta Gömbóc, és hipp-hopp, máris útnak eredt.

A ház előtt ott lustálkodott Cirmi a kiscica. Odagurultak hozzá, illedelmesen köszöntek, és megkérdezték:

- Nem láttad a mi kis gazdánkat, Palkót?

- Odabent nincs, - ásított kedvetlenül Cirmi, mert nem szerette ha zavarták.

- De hiszen úgy hallom, valaki zörög!

- Hitetlenkedett Gömbóc.

- Mihály! Mihály! - nyávogta kényeskedve a cicus.

- Mihállyal semmi dolgunk! - gurult odébb a két szörgombóc és eldöcögtek a kacsalábon forgó csirkeól padlásáig. Palkó mindig ide vonult fel nagy pompával, vállán egy kimustrált ágyterítővel, amikor ő volt a mesében a legkisebb királyfi. De most csak az öreg Pulyka Panna teregette a tollait a rozzant létra alatt.

Gombóc hízelegve odasomfordált hozzá.

- Rajtad mennyi sok szép toll van! Mondd! Nem tudod Palkó hol van?

Pulyka Panna nem örült a zavarásnak, de azért kellenlenül kibökte:

- Glu, glu, tyak, tyak, pi, pi, pi! De butuskák vagytok ti! Hol is lehetne máshol, mint az új kiscsikónál az istállóban.

- Új kiscsikó? - álmélkodott Gombóc.
- Az meg ugyan kiféle? Miféle?

- Nézzük meg! - döcögött máris előre Gömbóc, és engedelmesen követte Gombóc. Az istállóban végre valóban megtalálták Palkót. Egy hosszú lábú, nagy fejű, furcsa állat mellett topogott, és kocakacukorral kínálgatta a tenyeréből.

- Jó reggelt kiszagdánk! - csaholták vidáman a kutyusok. - Hát te mit csinálsz itt?

- Etetem Csinut a kiscsikót, mert árva, nincsen anyukája, és nagyapó fogja gondozni, míg felnő. - bólogatott Palkó és hízelegve simult a nyihogó idegenhez.

- Vaú! És nekünk ki ad most már reggelit? - kérdezte nekibúsultan Gombóc.

- Nagyanyó, vagy nagyapó. - vont vállat Palkó, és többé ügyet sem vetett régi pajtásaira. Csak ezt a vadonatújat dédelgette örvendezve.

Ettől aztán úgy elkeseredtek a kutyusok, hogy úgy döntöttek, kifutnak a világból. Aztán majd keresheti őket Palkó, de akkor már késő lesz. Neki is

Mária néni meséi

a csirkeól padlására hunyni. - Aztán kiált, ha lehet - kiáltotta a csikónak. és az megint bölintott egy csöppet, s meg nyihogott is hozzá. Aztán elin-

dult, hogy jó búvóhelyet keressen magának. Közben bevetődött a konyhába, és mert nagyon kíváncsi jószág volt, ebbe is, abba is beleütötte az orrát. Egy szűk szájú fazéknál aztán megállapodott.

- Nyihaha! Hiszen ebben tej van! - kacarászott boldogan, és beledugta a fejét a fazékba. Igen ám, de rászorult az orrára, és se ki, se be többé! Csinu felkapta a fejét, és jaj, szeme orra telefolyt édes meleg tejjel. Prűszkölve rázkódott, de a fazék nem mozdult. Csak szorította az orrát. Csinu ettől világgá indult, hogy talán ki is fut belőle, ha ijedtében össze nem téveszti az ajtót az ablakkal. Annak ugrott neki, azon is az öreg szűnyoghálónak. Reccs! A háló kiszakadt, és Csinu feje fazekastól, mindenestől előbukkant az ablak keretből.

Palkó éppen akkor ért oda, hogy megkeresse őt, de amikor látta a kalimpáló fazekat rámeredni az ablakból, hozzá Csinu hátracsapott füleit, úgy megrémült, hogy moccanni sem tudott. Csak visított keservesen és megbabonázva meredt az ijesztő látványra.

- Bajban van gazdánk! - szökkent talpra Gömbóc, mikor meghallotta Palkó rémült hangját.

- Magam is úgy vélem! - gurult mellé Gömbóc, és harag ide, harag oda, tüstént a segítségére siettek. Mitagadás. A furcsa látványtól ők is meghököltek csöppet, de aztán csak közelebb merészkedtek, és odaszóltak Palkónak:

- Egyet se félj, kiszagdánk! Bízd csak ránk ezt a szörnyet! Kikergetjük a világból is, ha akarod!

Úgy is lett volna bizonyosan, hanem a nagy lármára előtipegett nagyapó, és akkorát kacagott, hogy ettől Palkó szívében is tanyára lelt a bátorság. Most már ő is ráismert a pórul járt csikóra, és együtt nevettek nagyapóval. Aztán maga mellé intette hűséges kutyusait, és melőlük guggolt.

- Ó, ez a csintalan Csinu mekkora galibát okozott! - csóválta vidáman fejét, de titokban nagyon szégyellte magát, hogy reggel többre tartotta az új barátságot a régienél. Lám, a hűséges kutyusok mégsem tartottak haragot. Pedig egy kicsit talán meg is érdemelte volna.

Ettől kezdve újra szent lett a béke. S hogy Csinu se maradjon árván, befogadták maguk közé negyedik pajtásnak.

A mesét és a verseket írta:
IVÁNYI MÁRIA

Csinu a csintalan

iramodtak, de csak a baromfi udvarig jutottak, mert útjukat állta Karcsi a hatalmas kakas, és nagyot koppintott Gombóc buksi fejére: - Tiszteld bennem az öreget, hé! Nem tudsz köszönni? - kukorékolt a szegény kutyusra haragosan.

Gömbóc harciasan megugatta a berzenkedő tarajost, és vigasztalóan odasúgta Gombócnak: - Vaú, vakk! Katonadolog. Gyere, bújjunk az öreg cédrus bokor alá. Ott legalább nem vagyunk útban senkinek. Ki hitte volna, hogy csak eddig tart a barátság. -

Palkó ezalatt sétálni vitte Csinut, mert így hívták a csikót, megmutatta neki az egész utcát, aztán kitalálta, hogy játszanak bújócskát.

- Akarod? - kérdezte a csikót - Csinu bölintott egy csöppet, mire Palkó felmászott

Tejaltató kiscsupor

*Csipi-csupi csöpp csupor,
Hamar telik, gyorsan forr.
Habos tej, ha buzog benne,
Olyan, mintha perlekedne.
Sisteregve susterog,
Oldalán a tej csorog.
Ám, ha nem ég alatta
Apró szén, vagy darab fa,
El sem hinné senki sem,
Olyan csöndes, olyan szelíd,
Benne még a friss tej is
Szundikálva elpihen.*

Hová lesz a békanépség

*Hová lesz a békanépség
Téli szél, ha szárnyal,
Mikor nem száll tücsök zene,
Nem zendül madárdal?
Vizek tükrén ezüst páncél,
Csillámfényű jég van,
Vízibogár szundikál a
Búvó buborékban.
Tófenéken, náderdőben
Izzapágyat vetnek,
Tavaszig a vízi békák
Abban szenderegnek.*

Trodalmi oldal

Régi gyomai Ferenc- napok

II. fejezet

Hurka és Kolbász, a két muzsikus elment a többiekkel, más Ferenc gazdájú házakhoz, de azért nem maradt a Ferenc nap hurka és kolbász nélkül: volt bőven az asztalon az is, jött kóstolóba frissen is, egyéb ajándékok szintúgy, orvos édesapám egykori betegeitől: egy nagy négyoszletes torta, könyv alakúra megcsinálva, kidíszítve, középre írva, hogy Ferenc. De jött egy grilás malac is, s az én tisztém lett, hogy a kést - mint legifjabb Ferenc - az asztalon a hátába vágjam.

A köszöntők közt minden Ferenc napon megjelent édesapám Pándi Antü nevű hadifogolytársa, akivel hat és fél évet húztak le az első háborúban Oroszországban. Igen nehéz életű ember volt: madzaggal összekötött téli kiskabátban járt, de erre az alkalomra a madzagot leoldotta. Egy időben dinnyésünk volt a Körösön túli földünkön, a „Kruchio-birtokon” (a Kruchio-család bérelte legtovább) s akkor a dinnyésünkhöz közelében, akárcsak most a konyhán, ahol megterítették neki, szóba került a jekatyerinburgi tél, amikor a tejet fejszével vágják, s zsákokban dobálták föl a szánokra, s arról, hogy a közelben fogságban tartott cári család őrei közt a forradalomban szabaddá lett magyar hadifoglyok is voltak, maga Pándi Antal is, s a nevét odavéste az ajtófélfába.

Néha lejött Pestről édesapám másik fogolytársa, Klauschek Feri bátyám is, aki nagy nyelvtudásával a Nemzetközi Hálókocsi Társaságnál működött, s a háború után még Budapest városparancsnokának is tolmácsolódott, lévén tökéletes birtokában az orosz nyelvnek is. Ilyenkor édesapám lekasztotta a várószoba faláról a jekatyerinburgi kórházban készült csoportképet (már „cselédkönyves” orvos volt ekkor, s a forradalomban ő is kiszabadult a hadifogságból s a városi kórház civil orvosa lett; a dán és svéd Vöröskeresztől kapott orosz nyelvű elismerő okleveleit ma is bekeretezve őrzöm szobám falán). Ekkor sorra vették s megnevezték az ismerős arcokat, huncut mosollyal a fehérhúás, vöröskeresztes fityulás dundi Irínákat és Natasákat sem hagyva ki, s fölidézték azt az esetet, amikor végre jó magyar paprikára éheztek meg, de nem volt sehol erős paprika a kórházban s a városban. Végre kiderült, hogy az erős paprikát ott mint mérget a gyógyszerházban árulják. A gyógyszerész azonban nem akart adni, megriadva gyilkos terveiktől: - Hogyan képzelik, hisz az mérég! - Édesapám végül, mint orvos, receptre felírta, így szereztek a jó hazai csirkepörköltökhöz piros paprikát Jekatyerinburgban. (Ma is megvan a cirill betűs orosz orvosi bélyegzője.)

De hát a Ferenc napokon inkább sertéspörkölt volt a sülték mellett, ám nem ezzel kezdődött.

Ilyenkor a nagy kihúzható ebédasztalon terítettünk meg, a halvány almavirágos, tizenkét személyes porcelánnal, a két végét is kihúzva, de még így sem fért el mellette mindenki: a gyerekeknek a „macskaasztal”-nál, a kályha mellett terítették.

Ez még a tobzódó jólét ideje volt: legtöbbször előétel is volt, mint az aispáni, a főorvosi látogatásokkor: gombás vagy velős palacsinta, olykor gombástekercs, leöntve majonézzal (vagy ahogy édesapám nevezte: „Beschamell-mártással). Utána jött a csirkeaprólék leves, a sülték, a pörkölt, savanyúságnak a dinnyeföldön szedett, savanyított kisdinnyével (ami mára, sajnos, kezd

kimenni a divatból). Ilyenkor felnyíltak az éléskamra hét pecsét alatt őrzött ingyencségei is, nem utolsó sorban a legfiatalabb Ferenc kedvéért: a befőttként lecukrozott, késsel kicsifrázott turkesztáni és kantalup dinnye s a barna szírupban eltett, szöggel átszurkált, szegfűszeggel fűszerezett zöld dió. Sőt a pincéből a fehérre meszelt téli görögdiinnye is előkerült a homokból s a pocsi otelló mellé a szódásüvegbe lefojtott must; ezt óvatosan a verandán kellett megnyomni, mert az első nyomásra óriási fröcsköléssel, nagy fehér tajtékkal szabadult ki az üvegből. A feketekávé akkor még igen hangulatosan nagy gömb alakú lombikban kék spiritusz láng főzte a szemünk láttára.

Néha pohárköszöntő is hangzott el a Ferencekre: a III., a IV. és az V. Ferenc, akit különben, lévén második a gyerekek születési sorrendjében, Öcsi -nek hívtak a családban hosszú időn át, de Szilágyi nagyapám már gyerekkoromban Ferkó-vá léptetett elő, s kamasz koromban kivívtam ezt a tisztesebb, emberesebb nevet. (A szomszédos Mezőtúron, édesanyám rokonságánál, Ferike meg Fercsike voltam, de ezt nem nagyon kedveltem.)

A kihúzott nagy ebédasztal 1944. október 5-én volt a halvány almavirágos porcelánnal utoljára megterítve. Nem Ferenc napra: egy távoli rokon katonatiszt, Géza (a vezetéknevére már nem emlékszem), a mezőtúri rokonságból, akkor érkezett gépkocsival, Békéscsabáról, a tisztülegényével. A kocsiján ott volt már néhány golyónyom; ahogy elmondta, az árokból lőtték őket az oroszok. Édesapám nem volt otthon: Szeghalomban járt kerékpárral az öccsénél. Géza, a vendég, láthatóan nyugtalan volt, bár igyekezett leplezni; mondta, hamarosan indulniuk kell tovább. Egy csirkét azért csak leütött Giricz Mónika (az endrői konyhalányunk, aki valóságos családtag volt már), hogy ne kelljen húspótló, háborús szójjával kínálnunk (akkoriban jött ez divatba).

De nem értünk még az ebéd végére, mikor a tőlünk második házba, ahol Zöld Laci, a református kántor lakott, gránát csapódott s szilánkjai végigsöpörték a tetőt; aztán a református templomba is bevágott az első lövedék egy tankágyúból. A vendég és a tisztü legénye a kocsiba vágta magát, s a nagy asztal úgy maradt a befejezetlen ebéddel. Arra a kérdésre, hogy - Jaj, Géza most mi lesz velünk? - nem tudott válaszolni, nagy kézcsók után elhajtott. (De ez már egy készülő regényem fejezete.)

A régi gyomai Ferenc napokról csak annyit még, hogy 1943-ban volt az utolsó, amikor még mind a három Ferenc körülülte a nagy ebédasztalt. 1944. október 6-át némi történelmi igazságszolgáltatásnak is lehetne tekinteni, a Pándi Antü madzaggal átkötött kabátjáért meg az előétel nélküli konyhai ebédjéért.

A nagy asztal a pesti kis öröklakásba be se fért: szét kellett szabdalni. Lett belőle két kisebb. Az egyik a szobában áll.

A nagy lakomák ideje elmúlt; igaz, túri nagyapám azt mondogatta: „Nem azért élünk, hogy együnk, hanem azért eszünk, hogy éljünk.”; amit én azzal toldanék meg, hogy azért írunk. Mert nekem az élet írás...Annak megírása, amit több mint fél évszázad során megéltem, s amit az eltelt 1100 év során megéltünk. S'igaza volt nagyapámnak.

Az a kisebb asztal is elég nekem, hogy írjak rajta.

VI. Ferenc már nem igen lesz a családban, de szellemi gyermekeim - eddig vagy 20-25 könyv - mégiscsak ezt a nevet viselik s viszik tovább.

Ahogy ez az írás is, amelyet szülőhelyemnek, - ahonnan annyi jót vettem, s ahonnét megírnivalóimat ajándékol kaptam - ajánlok szeretettel, mint egy készülő nagyobb, gyomai tárgyú munka egyik fejezetét.

(Mátraszentimrén, 1996.november 30-án, két nappal Ferenc napja előtt.)

SZILÁGYI FERENC

Magyarok a világ országában

Kedves Olvasóink!

Internet kapcsolatainkat felhasználva új sorozatot kívánunk indítani, amelyben külföldön élő magyar testvéreinket kívánjuk megszólaltatni, vagy róluk írni. Kérem, kísérjék figyelmekkel vállalkozásunkat. Elsőként az USA-ban élő Szabó Zoltán Elek úr mutatkozik be önöknek, mint írja

„megtiszteltetésnek veszem azt, hogy rólam tervezik az első nemzetközi cikküket.”

Íme a bemutatkozás:

„1934-ben Hunyán születtem. A hunyai templomban keresztelték, hunyai nagypámról a Zoltán néhai édesapámról az Elek nevet kaptam a keresztségben.

Édesapám Szabó Elek
Nagyszüleim apai ágon:
Szabó György és neje
Hegedűs Borbála
Dédszüleim apai ágon:
Gellai István és neje Iványi
Anna

Édesanyám Hunya Terézia

Nagyszüleim anyai ágon: Hunya József és neje Giricz Ilona (A hunyai templomkertben álló kereszt adományozói)

Dédszüleim anyagi ágon: Kovács István és neje Uhrin Borbála.

A nálam lévő okmányok szerint a családfám gyökerei az 1500-as évekig Hunya faluban, Kondorostanyán vannak.

Születésem után szüleimmel és Béla öcsémmel Kiszpestre költöztünk, mivel édesapám a Hangya Szövetkezetben lett tisztviselő.

Iskoláim: a Kiszpesteri Kertvárosi II. sz. elemi iskolában végeztem 4 osztályt.

Gimnáziumban Esztergomban és Pesten jártam, a Fay András gimnáziumban érettségiztem.

1951-54 között a Magyar Légierő Szolnoki Repülőtisztai Akadémián tanultam, de avatásom előtt az akkori kommunista rendszer leszerelt és elvették még pilóta engedélyemet is, kulák származásom miatt.

az '56-os forradalom és szabadságharcban aktívan kivettem részemet. Harcoltam a Magyar Rádió ostrománál (ott először sebesültem meg), majd a parlamentnél, a pártháznál és a Kisfaludy közben is harcoltam. A forradalom 5-ik napján a kispesti Forradalmi Tanács megválasztott és kinevezett a Kispesti Forradalmi Nemzetőrség Parancsnokának. 1956 november 5-én barátommal Kiszpestről Budapest belvárosában mentünk harcolni. Én voltam, aki Mindszenti hercegprímás úrnak az amerikai követségre való menekülését fegyvertűzzel fedeztem. Azon a napon újra megsebesültem, de pár nappal később barátaim és egy fiatal amerikai diplomata segítségével Ausztriába távoztam.

Bécsből, Olaszországba Genovába mentem, ahonnan hajóval Észak-Amerikába érkeztem és itt telepedtem le.

Hites könyvszakértői oklevelet szereztem.

1966 óta saját irodám van, mint pénzügyi, biztosítási és közgazdasági tanácsadó.

Az Eastern European Funds alapítója vagyok, ahol 27-en dolgozunk, és Közép- és Kelet-európai tőke befektetésekre törekszünk.

Első házasságomból két gyermekem született. Fiam Dávid Róbert, aki szintén hites könyvszakértő, (könyvvizsgáló) és társ egy montreali importvállalatban.

Lányom női kozmetikus és fodrász, jelenleg otthon neveli Mátyás nevű unokámat.

Feleségem Anna Maryla, McGill Egyetemen doktorátust szerzett szláv nyelvekből és irodalomból. Jelenleg egy hatalmas kórház egészségügyi levéltárának igazgatója."

Kedves Szabó úr!

Köszönjük bemutatkozását. Kívánunk Önnek további üzleti sikereket. Reméljük kapcsolataink az interneten keresztül gyümölcsözőek lesznek. Önnek és családjának jó egészséget és sok boldogságot kívánunk.

SZERKESZTŐSÉG

Virág már van
- no de mif mondasz...

THERMIX

ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

5500 Gyomaendrőd, Ipartelep út 3. T/F: 66/386-614, 386-226

VÁLLALKOZUNK ÉPÍTÉSI MUNKÁK

VÉGZÉSÉRE TERVEZÉssel IS.

Készítünk és szállítunk betonkeveréket. Osztályozott adalékanyagokból szükség esetén vegyszeradagolással, melegvíz felhasználással. Laminált bútortálapot méretre vágunk, élfóliázunk, értékesítünk több színben.

Négyhónapos fajtatizsza németjuhász kiskutyák eladók.

Az ablak teszi a házat

MŰANYAG AJTÓK, ABLAKOK GYÁRTÁSA EGYEDI MÉRETERE IS.

5502 Gyomaendrőd, Fő út 81/1
81/1. Tel/Fax: 66/386-328

AKCIÓ! AZ ENDRŐDI HÁZTARTÁSI BOLTBAN

Endrődi út 1.

AJÁNLATAINK:

- E 45-ös jó termő kukorica, fémszárolt 180,- Ft/kg áfával
- Hétízű vegyespálinka 550,- Ft/l
- Gumicsizma kedvezményes áron 1.200,- Ft
- Elektróda, olcsó, jó minőségben. 170,- Ft. + Áfa
- Alma, burgonya, hagyma jó minőségben,
- A kiegyensúlyozott életmódhoz Élet Kristály nálunk a legolcsóbb
- Energia szintű, biztos hatású arcápoló

ÉLJEN A PC Shop

ÁLTAL NYÚJTOTT EGYEDÜLÁLLÓ LEHETŐSÉGEKKEL!

- KAMATMENTES RÉSZLETFIZETÉS
- DÍJMENTES HÁZHOZZÁLLÍTÁS, BEÜZEMELÉS
- 1 + 1 ÉV TELJES KÖRŰ GARANCIA
- TERMÉKVISSZAVÁSÁRLÁSI GARANCIA

MI NEMCSAK KIVÁNJUK A BOLDOGABB ÚJ ÉVET, DE TESZÜNK IS ÉRTE!

PC SHOP SZÁMÍTÁSTECHNIKAI
SZAKÜZLET, SZERVÍZ

SZARVAS, Szabadság út 30. T.: (66) 311-422

TURUL CIPŐ GYOMAENDRŐD

Szabadság tér 2.
Telefon: 66/386-891
66/386-251

A TURUL CIPŐBOLT
új helyen: Gyomaendrőd,
Fő u. 204.

(a Gyógyszertár mellett)

Megújult választékkal, bevezető áron kínálja termékeit

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Corvo Bianco Schuh Bt.

Corvo bianco

Cipőipari Bt.

5502 Gyomaendrőd, Fő út 14.

☎/Fax (66) 386-896

☎(30) 457-148

Női, Leányka-, és Fiú
cipőgyártás

Martol Cipő

Dinya Zoltán

vállalkozó

Lakás:

Telephely:

Dobi I. 1/1 5502 GYOMAENDRŐD Fő út 45.
Tel.: 06 66/386-578 Tel.: 06 66/386-578
06-30/436-781

MEGNYÍLT a KÍNAI BOLT

Hősök tere 7.sz. alatt.
Sok szeretettel várjuk
kedves vásárlóinkat!

**Kaphatók: női, férfi, és gyermekruházat,
cipő nagy választékban.**

„ÉPFE“ építőipari-szakipari és festő-vállalkozó

BARTA LÁSZLÓ

5502. Gyomaendrőd, Juhász Gy.u.34/1.
Telefon/Fax: 06-66-386-896 (08.00-16.00)
Rádiótelefon és üzenetrögzítő:
06-60/481-041

VÁLLAL

GARANCIÁVAL:

Szobafestés, mázolás, tapétázás
melegburkolási munkákat takarítással
Teljes szakipari munkák tervezetelését, szervezését,
lebonyolítását anyagbeszerzéssel.

Az önkormányzat munkájáról

Tisztelt Olvasók!

A választások miatt Önök, a soron következő testületi ülés előtt, kapják kézhez a lap márciusi számát. Így munkánkról, a rendkívüli ülésről, szeretném Önöket tájékoztatni.

1997. február 6-iki ülés témája az 1997 évi költségvetés - második forduló - vitája volt, melyen a január 23-iki ülésen nyitva maradt kérdések megoldásához kellett összpontosítanunk a figyelmünknek. Ezek a következők voltak:

- Tűzoltóság helyzete
- Néptánc oktatás és az alapítvány támogatása
- Bethlen Gábor Mezőgazdasági Szakiskola támogatása

- Gondozási Központ gépkocsi beruházása

Úgy gondolom, hogy a polgármester-választás közeledte miatt, - hiszen minden jelölt jelen volt, - érdeklődőként igen sokan vettek részt az ülésen.

Dióhéjban a legfontosabb témákról:

1./ A tűzoltóság az első fordulón 4,5 millió forintot kapott azzal, hogy az elmúlt évben is hasonló támogatás mellett végezte el tevékenységét. Mivel felszereltségük alapvetően hiányos, tulajdonképpen fejleszteni kellene, minimum egyéni védőfelszerelésekkel, hiszen annak hiányában nem végezhetnek a tűz közelében eredményes munkát. Jogos volt tehát a kérésük, sajnos a pénzüszkövi korlátokat köt a kiadásokra! Ha a feltételeket teljesíteni tudja a Tűzoltó Egyesület, akkor az önkormányzattal együtt KÖZTESTÜLET-té alakulva az ellátandó feladatot és területet kaphat a Beügyminisztériumtól és természetesen anyagi támogatást is. Ezekről Nyeste Lajos tűzoltó alezredes, megyei parancsnok tájékoztatta a testületet. Ezeket mérlegelve a Képviselő-testület 2,6 millió forintot tartálékolt e célra.

2./ A néptánc oktatás és az alapítványi támogatás + 600 ezer forintot biztosít a Képviselő testület az oktatásra olyan megbontásban, hogy a zeneiskola 400, az Alapítvány 200 ezer forint plusz támogatást kap. Ennek megfelelően a néptánc alapítvány az önkormányzattal ez évben összesen 900.000.-Ft. támogatást kap. Az igazsághoz tartozik az is, hogy 200.000 Ft-tal az alapítvány tavaly kifizette a Zeneiskolánál működő oktatók bérét, tehát a kölcsönt fizettük vissza!

3./ A Bethlen Gábor Szakközép és Szakmunkásképző Iskola bevételeinek csökkenését közel 3 millió forinttal fogadta el a testület, így próbálva megoldani az iskola finanszírozásának feszültségét.

4./ A Városi Gondozási Központ saját gépkocsi beszerzésére 1,4 millió forint a javasolt összeg. (Bár nem tudom milyen gépkocsira lesz elég?)

Az ülésen napirendre került még a tisztviselők béreinek megállapítása, valamint a vezetői pótlékok meghatározása. A köztisztviselők egyszeri béreinek kiegészítésére 10.000.-Ft/év határozott a testület, melynek elosztásáról a jegyző határoz.

A város 100.000 Ft. támogatást biztosít a Városi Könyvtár, a Közösségi Ház és a Tájház számítástech-

nikájának fejlesztésére.

Összegezve tehát a bevételek és kiadások 1997-re a következőképpen alakultak:

Bevétel 989.804.000.-Ft

Kiadás 1.055.796.000.-Ft

Hiány: 65.992.000.-Ft

Van tehát feladat, a 66 milliós hiányt kigazdálkodni. Úgy dolgozni és takarékoskodni, hogy az év végén elmondhassuk, nem hagyunk adósságot a városra!

Czibulka György

A Képviselő-testület 1997 évi munkaterve

Január: Az 1997 évi költségvetés vizsgálata.

Február: A helyi ipari és mezőgazdasági vállalkozások helyzete.

Március: A lakossági ivóvíz és csatornaszolgáltatási díj megállapításának felülvizsgálata.

Az ivóvíz-beruházás alakulása.

A Gyomaszőlő Kft. beszámolója.

Földkiadó bizottság beszámolója.

Beszámoló a vitás földügylek helyzetéről.

Az önkormányzati vagyon mérlege.

Április: A város sporthelyzete: Sportegyesületek, Városi Sportszarnok, Diáksport.

Rendőrség, tűzoltóság, és a Polgárőrség beszámolója.

Május: Közhasznú foglalkoztatás, munkaerő helyzete.

Idegenforgalom: Felkészülés a szezonra.

Tájékoztató a Békés Megyei Vízmű Rt. gazdálkodásáról.

A város lakosságának szociális helyzete.

A város szociális intézményeinek beszámolója.

Június: A város általános és középiskoláinak tanévvégi beszámolója.

Környezetvédelmi helyzet áttekintése.

Közterület felügyelők beszámolója.

Július vagy augusztus: Szünet. -

A városi kulturális intézmények vezetőinek beszámolója (Katona József Városi Művelődési Központ, Déryné Művelődési Ház, Könyvtár, Tájház, Apolló Mozi, Városi Képtár).

Folyékony hulladék szállításával kapcsolatos tapasztalatok.

Szeptember: Vadászárságok beszámolója.

Tourinform Iroda Közhasznú Társasággá történő átalakítása.

Beszámoló a kommunális tevékenységekről: temetők, szeméttelep.

Az egészségügyi intézmények átszervezésének tapasztalatai, eredményei, hiányosságai.

Október: Az 1997 évi költségvetés időarányos teljesítése. Mi várható az év végére?

Az adócsoport tapasztalatai az 1997. évi adózásról.

November: Bérleti díjak felülvizsgálata.

Városi Sportszarnok, Piac iroda, Fürdő 1998 évi üzletpolitikai terve.

A helyi tömegközlekedés áttekintése a koncessziós szerződés lejártja miatt.

December: Az önkormányzat 1998 évi költségvetési koncepciója.

Tájékoztató a Gágyán Kisebbségi Önkormányzat 1997 évi munkájáról. **1998. január, február:** Városrész tanácskozás.

Gondolatok egy új iroda megnyitóján...

Városunk Gyomai települési részében, a Turista Információs Iroda már 2 hete megkezdte működését, tudtuk meg febr. 19.-én az ünnepélyes megnyitón. A Polgármesteri hivatal Czubulka György alpolgármester úr képviselte. Az ő meghívására érkezett és a nyitóbeszédet egy olyan polgármester mondta, aki már megvalósította azt, amit mi most kezdünk el. A Csongrád megyei Pusztamérges polgármestere a település 1200 lakosával ország-világ előtt bebizonyította, hogyan lehet közös akarattal, szinte a semmiből falusi turizmust létrehozni, és azt a helybeli lakosság javára és gyarapodására, valamint a vendégek teljes megelégedésére működtetni. Börcsök Antal polgármester és a Falusi Turizmus Országos szövetségének elnöke, beszédében kijelentette, hogy falusi turizmus nincs az Önkormányzat nélkül. Hangsúlyozta a reklám, propaganda fontosságát, valamint a vendégfogadók személyes szerepét a jó vendéglátásban. Magyarország híres a vendégszeretetéről, a vidéki ember nyitott, és kedves. Mindez a szíves vendéglátáshoz szorosan hozzátartozik. A polgármester úr felajánlotta a további munka során a segítségét, és egy pusztamérgesi látogatásra invitálta a jelenlévőket.

Ezt követően Lizák Szilvia - az iroda vezetője - köszöntötte a jelenlévőket, és röviden ismertette terveiket, elsőként városunk szépségeit, értékeit személyesen is kitalálja, majd bemutatta munkatársát Tímár Évát. Ők ketten kezdték el azt a nemes úttörő munkát városunkban, amit reményeink és akarataink szerint rövidesen követ az endrődi városrészben is egy új iroda megnyitása. Ezek az irodák nem riválisai, hanem segítők lesznek egymásnak egy közös cél elérésében. Ez a cél, hogy itt, a Körösök mentén, Gyomaendrődön és e keleti régióban a falusi turizmus, a gyógy-idegenforgalom felvirágozzék. Az elképzelések csak a település lakóinak támogatásával valósulhat meg. E cél érdekében is együtt kell gondolkodnunk és cselekednünk. Ahhoz, hogy vonzóvá tegyük városunkat, idilli környezetbe várjuk vendégeinket, ezt előbb meg kell teremtenünk. Sok a tennivalónk. Rövidesen vége a télnek, Tavasz nagy-takarításra van szükség, de nemcsak házon belül, hanem a házunk előtt, a tereken, utakon is. Takarítsuk ki városunkat, ültessünk virágokat, és gondozzuk is őket!

Emlékszem régen milyen sűrűn olvashattuk: „Tiszta udvar, rendez ház” idézük fel elődeink igényességét, és teremtjük meg városunk tisztaságát, és vigyázzunk is rá! A Körösök és a Holtágak csodálatos varázsa csak így lesz vonzó, és ha hozzá tesszük a kedves vendéglátásunkat, akkor nemhiába kezdte el működését a Gyomaendrődi Turista Iroda. Ha a vendégek kellemes emlékekkel és jó szívvel fogják hírül adni, hogy a Hármaskörös partján van egy virágos, kis város, amely valódi kikapcsolódást, sok élményt ad az odalátogatóknak. Lehet ott kocsizni, lovagolni, horgászni, vadászni, hajózázni, hagyományos mestersegeket tanulni, jókat enni és inni, és a házigazdák szívből barátságosak.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok jó munkát az iroda dolgozóinak.

Császárné Gyuricza Éva